

Inhoud

Voorwoord	4
Over dit instructieboekje	4
Garantiebepalingen	5
Wettelijke eisen met betrekking tot het gebruik van uw snorfiets	6
Overzicht en identificatie van de verschillende onderdelen	7
Rijcomfort	8
Zadelpositie corrigeren	8
Stuurpositie bijstellen	9
Verlichting	12
Bediening van de remmen	13
Brandstof en tanken	14
Motor starten	16
Motor uitzetten	17
Kinderen vervoeren	18
Bagage vervoeren	19
Banden	19
Kettingkast demonteren en monteren	22
Tips voor veilig fietsen	23
Tips voor veilig stallen en parkeren	25
Tips voor veilig transport van de snorfiets	27
Onderhoud	28
Frequentie van het onderhoud	29
Kabels	32
Bougie	32
Brandstofslang	32
Uitlaat	33
Ontsteking	34
Remmen controleren en onderhouden	34
Verlichting repareren	36
Spaken controleren	38
Ketting smeren	38
Balhoofdstel controleren	39
Accu opladen	39
Technische gegevens	41

Contents

Preface	4
About this handbook	4
Terms of guarantee	5
Legal requirements applying to the usage of your moped	6
Overview and identification of the various parts	7
Cycling comfort	8
Adjusting the position of the saddle	8
Adjusting the position of the handlebar	9
Lighting	12
Handling the brakes	13
Fuel and refuelling	14
Starting the engine	16
Turning off the engine	17
Transporting children	18
Transporting luggage	19
Tyres	19
Assembly and disassembly of the chain casing	22
Tips for safe cycling	23
Tips for safe storing and parking	25
Tips for safely transporting your moped	27
Maintenance	28
Maintenance frequency	29
Cables	32
Sparking plug	32
The fuel pipe	32
Exhaust	33
Ignition	34
Checking and maintaining brakes	34
Repairing the lights	36
Checking spokes	38
Oiling the chain	38
Checking the fork headset	39
Charging the battery	39
Technical data	41

Voorwoord

Proficiat met de aanschaf van uw Spartamet. U hebt terecht gekozen voor een handig vervoermiddel waarmee u zich snel kunt verplaatsen en op ieder moment over een comfortabele hoeveelheid extra gemotoriseerde kracht kunt beschikken. Bovendien beschikt u met uw Sparta-snorfiets over een hoogwaardig en duurzaam produkt. Een kwaliteitssnorfiets, met zorg uit eersteklas-onderdelen samengesteld, die u jarenlang fietsplezier zal schenken.

Over dit instructieboekje

Om ervoor te zorgen dat u uw snorfiets zo lang mogelijk in optimale omstandigheden kunt gebruiken, hebben we voor u dit instructieboekje samengesteld. Neem het even door, vóór u met uw Spartamet op pad gaat. Het zal u in de eerste plaats vertrouwd maken met de belangrijkste onderdelen van uw snorfiets en geeft aan, hoe u die het beste bedient. Daarnaast beschrijft dit instructieboekje ook, hoe u op een eenvoudige manier een aantal elementaire onderhoudswerkzaamheden en reparaties zelf uit kunt voeren. Daar waar echter het vakmanschap van een specialist nodig is, verwijzen wij u naar uw Sparta-dealer. Hij zal u met plezier verder adviseren en helpen.

Speciale aandachtspunten zijn in dit boekje aangegeven met een bel-icoon. Het is belangrijk dat u die handelingen precies zoals beschreven uitvoert. Op die manier voorkomt u lichamelijk letsel of schade aan uw snorfiets.

Mogen wij u tot slot vragen, de afscheurbare garantiekaart vooraan in dit boekje volledig in te vullen en binnen de 14 dagen aan Sparta Rijwielen- en Motorenfabriek B.V. te retourneren? Zo bent u écht te allen tijde zeker van gegarandeerd fietsplezier.

Preface

Congratulations! You have just become the owner of a new Spartamet. You took the right decision to choose a means of transport that allows you to travel quickly and gives you a convenient amount of extra motorised power at any time. Your choice of a Spartamet is well justified, it is a durable, high-quality product. Each Spartamet is carefully assembled using only top quality parts. A quality moped, destined to give you years of cycling pleasure.

About this handbook

We have composed this handbook to make sure you can use your Spartamet in the best conditions, for as long as possible. Take your time to read it carefully, before you start cycling. First of all, it introduces you to the main parts of your moped and shows you how to operate them. Secondly, it describes some basic maintenance operations and repairs that you can easily carry out yourself. Some of the operations, however, are best carried out by a skilled expert. In this case, we advise you to call upon your Sparta dealer. He will be pleased to give you any advice and assistance you may need.

Procedures which require special attention are indicated by an icon of a bell. It is important that you should carry out these procedures exactly as described in order to prevent damage to your moped or personal injury.

Finally, we would like you to fill out the detachable guarantee card at the front of this handbook and send it to Sparta within 14 days. This will register your guarantee with us.

Garantiebepalingen

De volgende garantiebepalingen vormen een aanvulling op uw geldende wettelijke rechten.

Wanneer geldt de garantie?

Sparta geeft een garantie tegen eventuele materiaal-of constructiefouten aan uw snorfiets op de volgende voorwaarden:

- U kunt alleen aanspraak maken op garantie indien u een duidelijk ingevuld en afgetekend garantiebewijs of de aankoopbon hebt.
- Alleen de eerste eigenaar heeft recht op garantie; de garantie is dus niet overdraagbaar.

Garantieperiode

Sparta geeft 10 jaar garantie op frame en voorvork (3 jaar op aluminium) plus 1 jaar op overige onderdelen voor zover deze niet aan normale slijtage onderhevig zijn. Op het motorische gedeelte hebt u een half jaar garantie.

Wanneer wordt de garantie niet verleend?

Garantie wordt niet verleend indien:

- de snorfiets oneigenlijk of onzorgvuldig is gebruikt of beschadigd is door een verkeersongeval of valpartij
- de schade te wijten is aan normale slijtage van onderdelen zoals banden, ketting, kabels en/of riem
- de snorfiets onvoldoende onderhouden is, d.w.z. niet zoals aangegeven in dit instructieboekje
- reparaties ondeskundig of niet door een Sparta-dealer werden uitgevoerd
- voor reparaties niet-originele onderdelen zijn gebruikt of indien die onjuist gemonteerd zijn
- de constructie gewijzigd is
- de snorfiets voor verhuur is gebruikt

Terms of guarantee

The following terms of guarantee are an addition to your statutory rights.

Sparta guarantee

Your Spartamet is guaranteed against possible defects in the material and construction on the following conditions:

- The guarantee is only valid if you are in possession of a signed and fully completed proof of guarantee or proof of purchase.
- The guarantee is issued exclusively to the first owner, i.e. it is not transferable.

Period of guarantee

Sparta frames and front forks are guaranteed for 10 years (3 years when in aluminium). The other parts are guaranteed for one year, as far as they are not subject to normal wear. The engine is guaranteed for six months.

Limitations of the guarantee

The following items are not covered by guarantee:

- improper or careless use of the moped or damage to the moped due to a fall or a traffic accident
- damage due to normal wear of parts such as tyres, chain, cables and brake pads etc.
- insufficient maintenance, i.e. the moped has not been maintained in accordance with this handbook
- incompetent technical repairs carried out on the moped, or repairs carried out by an unauthorised Sparta dealer
- parts fitted afterwards that do not conform to the moped's technical specifications or that have been fitted incorrectly
- the construction has been altered
- the moped was used for hiring out

- roestvorming voorkomt op gelakte, verchromde en aluminium onderdelen van de fiets omdat de fiets bijv. niet regelmatig is onderhouden of schoongemaakt.

Wat is het onderwerp van de garantie?

- Alleen defecte onderdelen die via de Sparta-dealer naar Sparta Rijwielen- en Motorenfabriek B.V. ter beoordeling worden opgestuurd, maken deel uit van de garantie.
- Voor zover wettelijk toegestaan, is vergoeding van lichamelijk letsel of schade aan andere goederen dan (originele onderdelen van) de Sparta-snorfiets uitgesloten.
- Het arbeidsloon voor demontage en montage van de snorfiets behoort niet tot de garantie en is voor rekening van de eigenaar.
- Kosten van transport van de snorfiets en/of onderdelen van en naar Sparta Rijwielen- en Motorenfabriek B.V. zijn voor rekening van de eigenaar.

Wettelijke eisen met betrekking tot het gebruik van uw snorfiets

De snorfietsen van Sparta voldoen aan de Europese typegoedkeuring. Voor het gebruik van uw snorfiets gelden wettelijke voorschriften. Die voorschriften kunnen per land verschillen. Voorbeelden zijn:

- dat u verplicht bent een helm te dragen
- dat u een bromfietscertificaat moet kunnen tonen, zoals bijv. in Nederland.

Stelt u zich vooraf goed op de hoogte van de in uw land geldende voorschriften. Voor meer informatie kunt u zich altijd tot uw dealer wenden.

- rusting on varnished, chrome and aluminium parts of the bicycle due to irregular maintenance or cleaning.

Subject of the guarantee

- Only those defective parts submitted to Sparta Rijwielen- en Motorenfabriek B.V. for inspection by an authorised Sparta dealer will be covered by the guarantee.
- The guarantee will not cover personal injuries or damage to other goods than (original parts of) the Spartamet, as far as not stated different in law.
- Labour charges for fitting and removing parts of the moped are not covered by the guarantee and are therefore for the owner's account.
- The charges for transporting the moped and/or parts to and from Sparta Rijwielen- en Motorenfabriek B.V. and/or the dealer are for the owner's account.

Legal requirements applying to the usage of your moped

Sparta's mopeds comply with the European type approval. There are legal rules and regulations which apply to the usage of your moped. These regulations can be different for each country. For example:

- Wearing a helmet may be mandatory.
- You may need a driver's licence for mopeds specifically.

Make sure you are well informed about the relevant legislation in your country. See your dealer for more information.

Overzicht en identificatie van de verschillende onderdelen*Overzichtstekening: zie achteraan*

- 1 Dynamo
- 2 Koplamp
- 3 Bel
- 4 Stuurbocht
- 5 Pomp
- 6 Zitbuis
- 7 Handstarter

- 8 Bagagedrager
- 9 Retroreflector
- 10 Achterlicht
- 11 Motor
- 12 Bougie
- 13 Kettingkast
- 14 Onderbuis
- 15 Voorvork
- 16 Ventiel
- 17 Veiligheidsslot
- 18 Zadelpen
- 19 Zadel
- 20 Jasbeschermer
- 21 Brandstoftank
- 22 Brandstofkraan
- 23 Standaard
- 24 Crank met pedaal
- 25 Trommelrem

Overview and identification of the various parts*General illustration: see back*

- 1 Generator
- 2 Head lamp
- 3 Bell
- 4 Handlebar
- 5 Pump
- 6 Seat tube
- 7 Hand starter

- 8 Luggage carrier
- 9 Rear reflector
- 10 Rear light
- 11 Engine
- 12 Sparking plug
- 13 Chain casing
- 14 Down tube
- 15 Front fork
- 16 Valve
- 17 Safety lock
- 18 Seat post
- 19 Saddle
- 20 Overcoat guard
- 21 Fuel tank
- 22 Fuel tap
- 23 Stand
- 24 Crank with pedal
- 25 Hub brake

Rijcomfort

Het rijcomfort wordt hoofdzakelijk bepaald door de positie van het zadel en het stuur. Afhankelijk van uw lichaamsbouw en rijomstandigheden zoals ritlengte en gewenste zithouding kunt u uw snorfiets optimaal afstellen.

Zadelpositie corrigeren

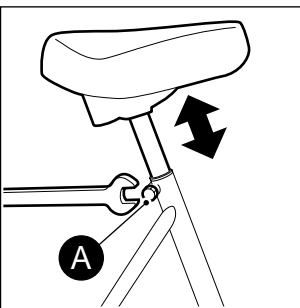
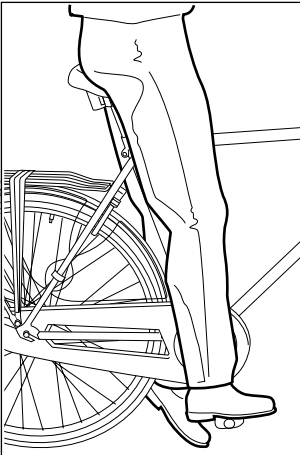
Vóór u fietsen gaat, is het belangrijk dat u een goede zithouding aanneemt. Dit kunt u o.a. doen door de positie van het zadel in horizontale en verticale richting aan uw lichaamsbouw aan te passen.

Zadelhoogte bijstellen

Uw zadel kunt u op de voor u optimale hoogte instellen. De optimale hoogte is die waarbij u, zittend op de snorfiets, de volgende houding hebt:

- De hak van uw ene voet rust tegen de pedaal in de laagste stand en wanneer u het been ontspant is er een lichte buiging in de knie. Voor de andere voet is het voldoende, wanneer u met de tenen de grond kunt raken.

Wanneer u, zittend op het zadel, met beide voeten op de grond kunt staan, zit u te laag. Knieklachten kunnen het gevolg zijn wanneer u vaak in die houding fietst.

Om het zadel in de hoogte bij te stellen gaat u als volgt te werk:

- Zet de zadelpen los. Hiervoor draait u de zadelpenbout (A) los.
- Zet het zadel in de juiste stand.

Cycling comfort

Comfortable cycling mainly depends on the position of the saddle and the handlebar. According to your body size and the cycling circumstances, such as the length of the trip and the required seating position, you can optimise your moped to suit your wishes.

Adjusting the position of the saddle

Before you go cycling, it is important to assume a good seating position. Therefore, you should start by adjusting the horizontal and vertical position of the saddle to your body size.

Adjusting the saddle height

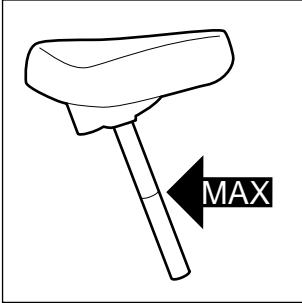
You can adjust your saddle to the height that is best suited for you. When you are sitting on the moped, the ideal height of the saddle is when you assume the following position:

- With your heel touching the pedal at its lowest position, you should be able to stretch your leg in such a way that there is a slight bend in the knee. Your toes of your other foot should be able to reach the ground, in this position.

If you can reach the ground with both feet, when sitting on the saddle, you are seated too low. You may suffer from irritation in the back of the knee, when cycling in this position.

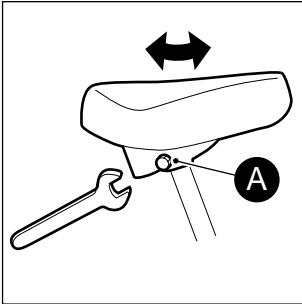
Proceed as follows to adjust the vertical position of the saddle:

- Loosen the seat post. Unfasten the seat lug pin (A), using a spanner.
- Adjust the saddle to the correct position.

Let op de maximum-markering op de zadelpen. Het zadel mag niet hoger worden afgesteld dan die markering: de zadelpen moet zodanig in de zitbuis van het frame steken dat de markering niet meer zichtbaar is.

- Zet de zadelpen weer vast.

Zadel horizontaal bijstellen

Het zadel kunt u als volgt naar voren of naar achteren verstellen en kantelen:

- Zet de zadelpen (A) los.
- Verschuif het zadel naar voren of naar achteren.

U kunt het zadel ook iets achterover kantelen om het zitcomfort te verhogen.

- Zet het zadel weer goed vast wanneer u het in de gewenste stand gebracht hebt.

Stuurpositie bijstellen

Naast het zadelpositie bepaalt ook de stand van het stuur het zitcomfort. Het stuur kunt u op de volgende punten aanpassen:

- de stuurhoogte
- de stuurbocht.

Stuurhoogte bijstellen

Een vuistregel voor de juiste stuurhoogte is niet te geven. De hoogte van het stuur moet u daarom zelf bepalen en uitproberen. Fietst u naar uw gevoel met een te kromme rug en steunt u te veel op uw handen, zet dan het stuur iets hoger.

Pay attention to the maximum-mark on the seat post. Do not position the saddle at a higher level than the mark indicates: insert the seat post in the seat tube of the frame, until the mark disappears.

- Fasten the seat post.

Adjusting the horizontal position of the saddle

Proceed as follows to move the saddle forwards or backwards or to tilt it:

- Loosen the clamp bolt (A) of the saddle.
- Move the saddle forwards or backwards.

You can also tilt the saddle slightly backwards to improve the seating comfort.

- Retighten the saddle firmly after moving it in the right position.

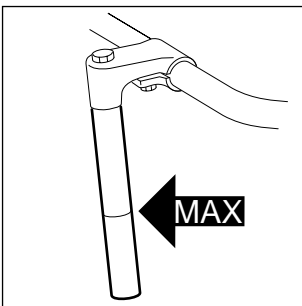
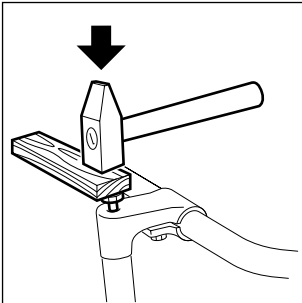
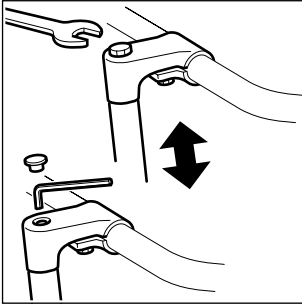
Adjusting the position of the handlebar

Comfortable cycling not only depends on the saddle, but on the position of the handlebar as well. You can make the following adjustments to the handlebar:

- handlebar stem height
- handlebar angle.

Adjusting the handlebar height

There is no general rule for setting the height of the handlebar. Experiment until you find a position that suits you. The position of the handlebar affects the angle of your back and thus the pressure of your hands on the handlebar. If you feel you are cycling with a bent back and your hands exert too much pressure on the handlebar, position the handlebar slightly higher.

De hoogte van het stuur kunt u als volgt bijstellen:

- Draai de expanderbout bovenop het stuur ca. 4 omwentelingen los.

Bij sommige modellen zit de expanderbout onder een kunststof afdekkapje. Verwijder dit kapje voorzichtig met een schroevendraaier.

- Tik de expanderbout voorzichtig naar beneden met behulp van een kunststof of houten hamer.

Een gewone metalen hamer kunt u ook gebruiken, maar leg dan wel even een stukje hout op de expanderbout om deze te beschermen.

De expanderbout zit nu los.

- Zet het stuur met een heen en weer draaiende beweging in de gewenste stand.

Zet het stuur nooit hoger dan de veiligheidsmarkering op de stuurpen aangeeft: de stuurpen moet zodanig in de framebuis steken dat de markering niet meer zichtbaar is.

- Controleer of het stuur precies loodrecht ten opzichte van het voorwiel staat.
- Draai de expanderbout vast en breng het afdekkapje (indien voorzien) weer aan.

Proceed as follows to adjust the height of the handlebar:

- Loosen the expansion bolt on the handlebar stem approximately four full turns

In some models the expansion bolts have a plastic sealing cap. Remove the cap carefully with a screwdriver.

- Tap the expansion bolt carefully down with a plastic or wooden hammer.

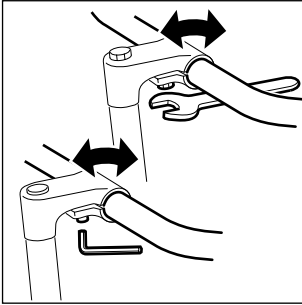
If you want to use a regular metal hammer, put a piece of wood on the expansion bolt to protect it.

The expansion bolt is now loose.

- Adjust the height of the handlebar by twisting it.

Never position the handlebar at a higher level than is indicated by the safety mark on the stem: insert the stem in the frame tube until the mark disappears.

- Make sure the handlebar is positioned perfectly perpendicular to the front wheel.
- Fasten the expansion bolt and replace the plastic sealing cap, if any.

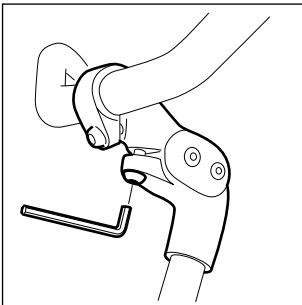
Positie van de stuurbocht bijstellen

Bij sommige modellen kunt u niet alleen de stuurhoogte bijstellen, maar ook de stuurbocht kantelen, zodat de handvatten meer naar beneden of naar boven gericht zijn. Ga hierbij als volgt te werk:

- Draai de klembout in de voorbouw van het stuur los.

Bij sommige modellen zit de voorbouw-klembout onder een kunststof afdekkapje. Verwijder dit kapje voorzichtig met een schroevendraaier.

- Kantel de stuurbocht in de gewenste hoek.
- Zet de voorbouw-klembout weer vast en breng het afdekkapje (indien voorzien) weer aan.

Stand van de voorbouw bijstellen

Sommige modellen zijn uitgevoerd met een stuurpen waarmee ook de stand van de voorbouw kan worden ingesteld. Die stand wordt meestal met een graadaanduiding op de voorbouw aangegeven. De stand van de voorbouw past u aan door de expanderbout los te zetten, het stuur in de gewenste hoek te kantelen en daarna de expanderbout weer vast te zetten. Eventueel zit de expanderbout beschermd onder een afdekkapje. De stuurpen heeft eveneens een schokdempende werking. Tot slot past u de positie van de stuurbocht aan (zie boven).

Handvatten

In sommige gevallen kunnen na verloop van tijd de handvatten los komen te staan, bijv. door inwerking van zonlicht of temperatuurverschillen. Daarom raden wij u aan regelmatig de handvatten te verdraaien om zo te controleren of ze nog goed vast zitten.

Adjusting the position of the handlebar angle

Some models allow you to adjust not only the height of the handlebar, but also to tilt the handlebar. This way, you can direct the handle grips downwards or upwards. Proceed as follows:

- Loosen the locking bolt in front of the handlebar stem.

On some models this locking bolt has a plastic sealing cap. Carefully remove the cap with a screwdriver.

- Tilt the handlebar to the required angle.
- Fasten the locking bolt and replace the plastic sealing cap, if any.

Adjusting the angle of the handlebar stem

Some models are equipped with a stem that allows you to adjust the position of the front stem. Mostly, this position is indicated by a level indication on the front stem. You can adjust the angle of the front stem by loosening the expansion bolt, tilting the handlebar in position and refastening the expansion bolt. The expansion bolt may be protected by a plastic sealing cap. Finally, adjust the position of the handlebar angle (see above).

Handle grips

In some cases, handle grips can come loose after a certain period of time due to sun action or differences in temperature. That is why we advise you to regularly twist the handle grips so as to make sure they are still tightly in place.

Een handvat dat van het stuur is geweest, mag in geen geval opnieuw gemonteerd worden. Raadpleeg uw Sparta-dealer om nieuwe handvatten te laten monteren.

Verlichting

Een goed functionerende verlichting is bijzonder belangrijk voor uw veiligheid en voor die van de andere weggebruikers. Nog steeds gelden immers de regels: 'zien en gezien worden' en 'opvallen voorkomt ongevallen'. Uw Sparta-snorfiets is voorzien van een betrouwbaar verlichtingssysteem met als belangrijkste onderdelen:

- koplamp en achterlicht met een halogeenlampje of LED
- achter- en pedaalreflectoren
- dynamo
- reflectiestroken op de banden.

Dynamo aan- en uitzetten

Een dynamo zet u aan door op de knop van de dynamo te drukken en uit door hem van de band weg te trekken tot hij in die positie vastklikt.

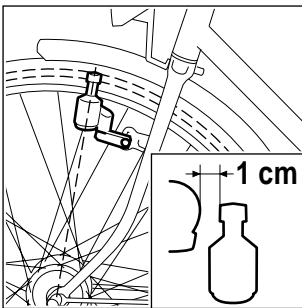
Zet de dynamo nooit aan of uit terwijl u aan het fietsen bent. Doe dit met uw Sparta-snorfiets in stilstand.

Dynamo op de band afstellen

Om het maximum rendement uit uw dynamo te kunnen halen, moet de dynamo correct op de band afgesteld zijn.

De dynamo kunt u op de band afstellen door de bout aan de dynamohouder los te zetten, de dynamo in de correcte stand te zetten en de bout daarna weer vast te draaien. Een 'correcte stand' van de dynamo betekent dat:

- een denkbeeldige hartlijn door de dynamo ook door het middelpunt (de as) van het wiel gaat

If one of the handle grips has been removed from the handlebar, it may not be reinstalled afterwards. Contact your dealer in order to have new handle grips installed.

Lighting

A properly operating lighting system is extremely important for your safety and that of other road users. In traffic, the general rules are 'seeing and being seen' and 'attracting attention prevents accidents'. Your Sparta moped is equipped with a reliable lighting system, the main parts of which are:

- headlamp and rear light with a halogen lamp or an LED
- rear and pedal reflectors
- generator
- reflective strips on the tyres.

Switching the generator on and off

You can switch the generator on by pushing its button, you can switch it off by pulling it away from the tyre until it clicks in position.

Never switch the generator on while you are cycling. Always bring your moped to a standstill before switching on the generator.

Adjusting the generator to the tyre

To ensure optimum performance, the generator must be correctly positioned.

To adjust the generator to the tyre, first loosen the bolt of the generator holder, bring the generator to the correct position, then refasten the bolt. A 'correct' generator position implies that:

- an imaginary centre line through the generator also passes through the centre (the axle) of the wheel.
- the generator rotor wheel rests exactly in the centre of the

- het aandrijfwieltje van de dynamo precies op het ribbenprofiel van de band drukt
- het aandrijfwieltje vlak op de band staat
- de afstand tussen het aandrijfwieltje van de dynamo in de 'uit-stand' en de band ca. 1 cm bedraagt.

Op sommige modellen is de dynamo op een andere plaats gemonteerd dan getoond in de illustratie.

Koplamp op de weg afstellen

Stel de hoek van de koplamp zo in, dat het centrum van de lichtbundel zich op ongeveer 10 meter voor uw snorfiets bevindt.

Bediening van de remmen

Goede remmen en een correcte bediening zijn van belang voor de veiligheid van u en uw medeweggebruikers. Algemeen geldende adviezen zijn bijv.:

- tijdens de eerste ritten zoveel mogelijk wennen aan de (krachtige) werking van de voorrem
- zoveel mogelijk beide remmen gebruiken
- tijdig vóór een bocht afremmen.

Lees ook de 'Tips voor veilig fietsen' verderop in dit instructieboekje.

Uw Spartamet kan uitgerust zijn met een trommelrem voor- en achteraan of met een trommelrem vooraan en een terugtraprem achteraan.

Terugtraprem (alleen uitvoering DLd)

De werking van de terugtraprem is eenvoudig: door de pedalen achteruit te trappen wordt het achterwiel afgeremd. Hou er wel rekening mee dat de reactietijd langer kan zijn, omdat u eerst de cranks in de gunstigste stand

- striated sidewall of the tyre.
- the generator rotor wheel is perfectly level with the tyre
- when the lights are off and the generator is positioned away from the tyre, the distance between the rotor wheel and the tyre is approximately 1 cm.

On some models, the generator is placed at a different location than shown in the illustration.

Adjusting the headlamp to the road

Adjust the angle of the headlamp in such a way that the beam touches the ground 10 metres ahead of the moped.

Handling the brakes

Good brakes and correct handling are important for your safety and that of other road users. General rules are as follows:

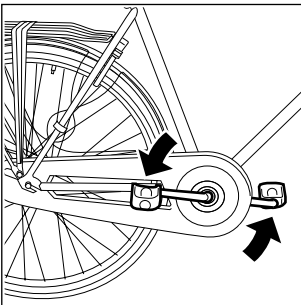
- get used to the (powerful) working of the front brake as much as possible during your first rides
- use both brakes as much as possible
- slow down in time before taking a bend.

Read the 'Tips for safe cycling' section, further in this handbook.

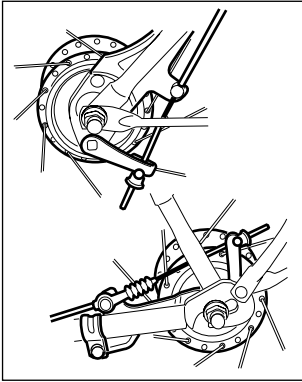
Your Spartamet may be equipped with front and rear hub brakes or with a front hub brake and a rear coaster brake.

Coaster brake (only German bicycle types)

Handling the coaster brake is easy: back pedalling slows down the rear wheel. Bear in mind that the time of reaction may be longer, as

(horizontaal) moet brengen om gedoseerd te kunnen remmen.

Trommelrem

Een trommelrem bestaat uit twee remsegmenten, die met de remvoering tegen de binnenkant van de trommel worden aangedrukt wanneer u de remgreep inknijpt. De wrijving die zo ontstaat, remt het wiel af. Bij trommelremmen is het belangrijk dat u, bij lange en steile afdalingen, afwisselend vooraan en achteraan remt. Op die manier beperkt u een aangehouden wrijving van de remvoeringen in de trommel en kunt u de voor- en achterrem afwisselend laten afkoelen.

Brandstof en tanken

Tweetakt

De Spartamet heeft een tweetaktmotor, een type motor dat een mengsmering nodig heeft. Als brandstof moet u dus een mengsel gebruiken van:

- loodvrije of loodhoudende superbenzine
- speciale Spartamet Super 2T-X of Shell Super 2T-X mengsmeerolie.

De Spartamet Super 2T-X olie is verkrijgbaar bij uw Sparta-dealer in kleine kunststofflesjes van 50 ml. Op deze flesjes staat een schaalverdeling zodat u de hoeveelheid toegevoegde olie nauwkeurig kunt doseren.

De mengverhouding van de olie t.o.v. de benzine is afhankelijk van de mate waarin u uw Spartamet gebruikt:

- Bij intensief gebruik kiest u het beste een rijke mengverhouding van 1:50, d.w.z. één eenheid 2T-X mengsmeerolie (B) en 50 eenheden superbenzine (A).

Gebruik uitsluitend Spartamet Super 2T-X of Shell Super 2T-X mengsmeerolie en loodvrije of loodhoudende superbenzine.

you need to bring the cranks in a convenient, i.e. horizontal, position to brake efficiently.

Hub brake

A hub brake consists of two brake segments that push the brake lining against the inner side of the hub, when you pull the brake lever. The resulting friction slows down the wheel. With hub brakes, it is important to apply front and rear brakes alternately, when descending down long and steep slopes. This way, you avoid prolonged friction of the brake linings (in the coaster also) and you allow the front and rear brakes to cool down in turn.

Fuel and refuelling

Two-cycle engine

The Spartamet has a two-cycle engine, a type of engine that requires a petrol lubrication. Therefore, the fuel you use should be a mixture of:

- leaded or unleaded super
- special Spartamet super 2T-X or Shell super 2T-X lubrication oil.

The Spartamet super 2T-X oil is available at your Sparta dealer in small plastic bottles of 50 ml.

These bottles have a scale indication which enables you to measure precisely the quantity of oil you need to add to the super fuel.

The oil-super ratio depends on how frequently you use your Spartamet:

- For frequent use, choose a rich mixture of 1:50, i.e. one unit 2T-X lubrication oil (B) per 50 units super (A).

Only use Spartamet super 2T-X or Shell super 2T-X lubrication oil and leaded or unleaded super.

- Gebruikt u de snorfiets eerder weinig of hoofdzakelijk voor korte ritten, kies dan een arme mengverhouding van 1:100, bijv. 1 cl. olie op 1 liter benzine. Op die manier voorkomt u een overmatige vervuiling van de motor. Bij een arme mengverhouding gebruikt u beter loodhoudende superbenzine in plaats van loodvrije. Dit komt de start- en rijprestaties van uw Spartamet ten goede.

Reservevoorraad brandstof

De Spartamet heeft een reservevoorraad brandstof van ongeveer 0,2 l. Is de gewone tank leeg, draai dan de brandstof-kraan in de stand 'RES'. U kunt dan nog ongeveer 10 km verder rijden met de hulp van de motor.

Tanken bij een tankstation

- Tank eerst loodvrije of loodhoudende superbenzine.
- Voeg na het tanken mengsmeerolie Spartamet Super 2T-X of Shell Super 2T-X volgens de juiste mengverhouding toe, bijv. 10 ml olie bij 1 liter benzine (1:100) wanneer u de motor weinig gebruikt of 20 ml olie bij 1 liter benzine (1:50) wanneer u de motor veel gebruikt.

Tank altijd eerst benzine en voeg pas daarna olie toe.

Zelf mengen

U kunt natuurlijk ook zelf een voorraad brandstof maken en zelf mengen. U kunt hiervoor een vijf-litercan van brandstofbestendig materiaal gebruiken of, beter nog, een bij uw Sparta-dealer vijf-liter-reservetankje met afneembare schenkruit. Doe ca. 4 liter superbenzine in de tank en voeg daarna het hele flesje Spartamet Super 2T-X (50 ml) of 50 ml Shell Super 2T-X mengsmeerolie toe.

Benzine is gevoelig voor vocht. Bewaar uw brandstof daarom in een goed afsluitbare can en zorg

- For less frequent use or for shorter rides, choose a less rich mixture of 1:100, i.e. 1 cl. oil per 1 litre super. This way, you avoid your engine getting excessively filthy. Leaded super is better for poorer mixtures (e.g. 1:100) than unleaded. This will improve the starting and driving performance of your Spartamet.

Reserve fuel

The Spartamet has approximately 0,2 l. reserve fuel. When the fuel tank is empty, turn the fuel tap to the 'RES' position. From then onwards, you will be able to drive for another 10 km., using the engine.

Refuelling at the petrol station

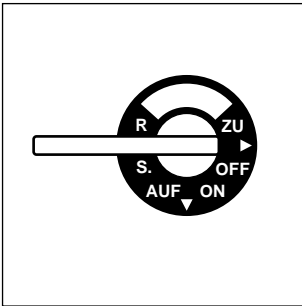
- First fill with leaded or unleaded super.
- After that, add Spartamet 2T-X or Shell super 2T-X lubrication oil, according to the correct mixture, e.g. 10 ml oil per 1 litre fuel. (1:100), when you use the moped less frequently or 20 ml oil per 1 litre fuel (1:50) when you use the moped regularly.

Make sure always to fill the tank first, add oil afterwards.

Preparing your own mixture

Obviously, you can also prepare your own mixture. You can use a fuel resistant five litre jug or even better, a five litre reserve fuel tank with removable spout, available at your Sparta dealer. Fill the tank with ca. 4 litre super, then add a full bottle of Spartamet super 2T-X (50 ml) or 50 ml of Shell super 2T-X lubrication oil.

Fuel is sensitive to humidity. Therefore, keep your fuel in a jug that can be locked and make sure no humidity or water can get into the jug.

ervoor dat geen vocht of water in de can of in de tank kan komen.

- Gaat u uw Spartamet gedurende een periode langer dan 2 maanden niet gebruiken, tap dan de tank af. Neemt u de snorfiets na langere tijd opnieuw in gebruik, vul dan de tank met verse brandstof.

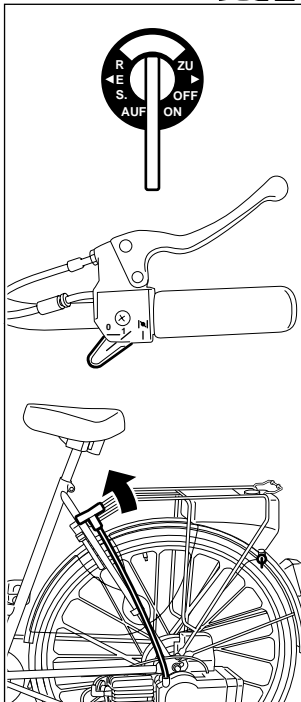
Neem de milieuvoorschriften in acht wanneer u brandstof of olieproducten verwijdert.

Motor starten

Bij warme motor

Een warme motor start u als volgt:

- Draai de brandstofkraan aan de onderkant van de tank open. Zet het kraantje verticaal in de stand 'AUF ON'.
- Zet de gashendel op het stuur in de stand 1.
- Start de motor door ofwel, indien voorzien, de startknop (A) kort (max. 5 seconden) in te drukken of door de handstarter (B) uit te trekken tot u weerstand voelt en met een korte beweging de motor aan te trekken. Lukt starten met de startknop (A) niet meteen, geef dan een beetje gas door het handvat naar u toe te draaien en de startknop opnieuw in te drukken of gebruik de handstarter (B).
- Trap bij het wegrijden een paar slagen mee.
- Geef langzaam gas met het gasdraaihandvat.

- If you do not intend to use your Spartamet for a period longer than two months, drain the fuel tank. When you use your moped again, after a longer period of time, refuel with fresh fuel.

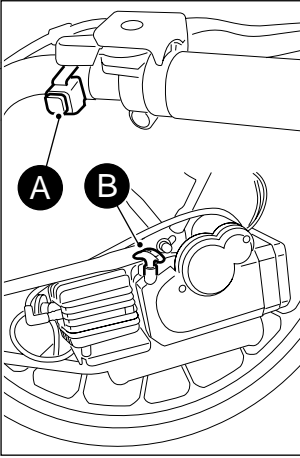
Pay attention to environment legislation when you remove fuel or oil products.

Starting the engine

When the engine is warm

Proceed as follows to start a warm engine:

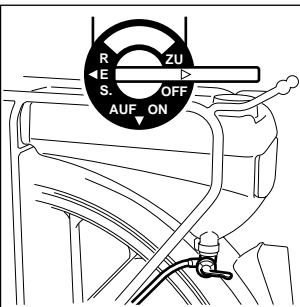
- Open the fuel tap at the bottom of the tank. Turn the tap into vertical position to 'AUF ON'.
- Put the accelerator lever on the handlebar in position '1'.
- You can start the engine by briefly (max. 5 seconds) pressing the starter switch (A), if fitted, or by pulling the hand starter (B) until you feel resistance and then, with a short jerk, pulling the engine until it starts. If you cannot manage to start the engine with the starter switch (A) right away, open the throttle slightly by twisting the throttle grip towards you and press the starter switch again or use the hand starter (B).
- Pedal along with the movement of the moped when you start to ride.
- Slowly open the throttle by twisting the throttle grip towards you.

Bij koude motor

Een koude motor start u als volgt:

- Draai de brandstofkraan aan de onderkant van de tank open. Zet het kraantje verticaal in de stand 'AUF ON'.
- Zet de gashendel op het stuur in de stand (choke) en wacht ca. 10 seconden.
- Start de motor door ofwel, indien voorzien, de startknop (A) kort (max. 5 seconden) in te drukken of door de handstarter (B) uit te trekken tot u weerstand voelt en met een korte beweging de motor aan te trekken. Lukt starten met de startknop (A) niet meteen, geef dan een beetje gas door het handvat naar u toe te draaien en de startknop (A) opnieuw in te drukken of gebruik de handstarter (B).
- Laat de motor enkele seconden draaien en zet de gashendel in de stand 1.
- Trap bij het weggrijden een paar slagen mee.
- Geef langzaam gas met het gasdraaihandvat.

Motor uitzetten

Ga als volgt te werk om de motor van de Spartamet uit te zetten:

- Draai het gasdraaihandvat helemaal dicht (naar voren).
- Zet de gashendel op 0. De motor stopt.
- Draai de brandstofkraan aan de onderkant van de tank dicht. Zet het kraantje horizontaal in de stand 'ZU OFF'.

Gebruikt u de Spartamet niet of fietst u zonder hulp van de motor, zorg er dan voor dat de gas-hendel in de stand 0 staat en de brandstofkraan dicht (in de stand 'ZU OFF') is.

When the engine is cold

Proceed as follows to start a cold engine:

- Open the fuel tap at the bottom of the tank. Turn the tap into vertical position to 'AUF ON'.
- Put the accelerator lever on the handlebar in position (choke) and wait ca. 10 seconds.
- You can start the engine by briefly (max. 5 seconds) pressing the starter switch (A), if fitted, or by pulling the hand starter (B) until you feel resistance and then, with a short jerk, pulling the engine until it starts. If you cannot manage to start the engine with the starter switch (A) right away, open the throttle slightly by twisting the throttle grip towards you and press the starter switch again or use the hand starter (B).
- Keep the engine running for a few seconds, then put the accelerator lever in the '1' position.
- Pedal along with the movement of the moped when you start to ride.
- Slowly open the throttle by twisting the throttle grip towards you.

Turning off the engine

Proceed as follows to turn off the engine of your Spartamet:

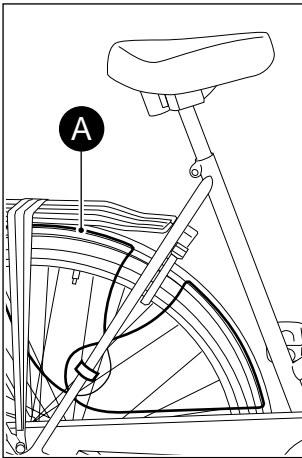
- Close the throttle by twisting the throttle grip away from you.
- Set the accelerator lever to "0". The engine stops.
- Close the fuel tap at the bottom of the tank. Put the tap in the horizontal position 'ZU OFF'.

If you do not use your Spartamet, or if you cycle without using the engine, make sure the accelerator lever is in "0" position and the fuel tap is closed (in position "ZU OFF").

Kinderen vervoeren

Neem de volgende speciale voorzorgen wanneer u kinderen op de Spartamet vervoert:

- Kinderen tot 6 jaar mag u alleen vervoeren in een door een erkende instantie goedgekeurd kinderzitje.
- Om kinderen ouder dan 6 jaar te vervoeren moeten rug- en voetsteunen worden gemonteerd.
- Kinderzitjes bevestigen op een aluminium bagagedrager op een bagagedrager met een maximale toegelaten belasting van 10 kg is niet toegestaan.
- Zorg ervoor dat de wielen door jasbeschermers (A) afgeschermd zijn wanneer u kinderen vervoert, zodat de voetjes niet in de wielen vastgeklemd kunnen raken. Het gebruik van jasbeschermers (A) combineren met een kinderzitje met extra voetbeveiliging biedt een nog betere bescherming.
- Vervoert u kinderen achterop de snorfiets en heeft uw snorfiets een zadel met spiraalveren, zorg er dan voor, dat die veren afgedekt zijn, bijv. door een zadelhoes.
- Een kinderzitje voorop de snorfiets is slechts toegestaan om een (tweede) kind van max. 3 jaar oud te vervoeren. Zelfs dan blijft het minder veilig om twee kinderen tegelijk per snorfiets te vervoeren.
- Een kinderzitje bevestigd aan het stuur is sterk af te raden. Sturen wordt in dit geval immers heel wat moeilijker. Kinderzitjes monteren aan een aluminium stuur is niet toegestaan.

Transporting children

Take the following precautions, when you transport children on a Spartamet:

- All children should wear a protective helmet.
- Transport children up to six years of age only on a child's seat, approved by an officially recognised authority.
- Install a back and footrest for transporting children over the age of six.
- It is not allowed to mount a child's seat onto an aluminium luggage carrier or onto a luggage carrier with a maximum load of 10 kg.
- Make sure the wheels are covered with overcoat guards (A) when you transport children, this way their feet cannot get stuck in the wheels. Using an overcoat guard (A) combined with a child's seat with extra foot protection, provides even more safety.
- If you transport children on the back of your moped and if your moped has a saddle with springs, be sure to cover the springs by e.g. a saddle cover.
- No seating attachments of any type must be fitted to the handlebars or related steering components. To do so is dangerous and will invalidate the guarantee.
- It certainly is not recommended to mount a child's seat on the handlebar. Steering indeed becomes much more difficult in this case. Mounting a child's seat to an aluminium handlebar is not allowed.

Bagage vervoeren

Neem de volgende regels in acht om bagage te vervoeren:

- Zorg dat snorfiets stabiel staat wanneer u bagage laadt.
- Gebruik bij voorkeur fietstassen.
- Vermijd zware eenzijdige bagage.
- De maximumbelasting van het stuur is 15 kg, die van de bagagedrager kan 25, 18 of 10 kg zijn, afhankelijk van het type drager. Op sommige modellen staan die gegevens op de bagagedrager zelf vermeld. Zorg dat u die normen niet overschrijdt. Raadpleeg zonodig uw dealer.

Banden

Bandenspanning

Het is van belang dat de banden van uw Sparta-fiets altijd de juiste spanning hebben. Dit heeft de volgende voordelen:

- De banden hebben een betere grip op het wegdek.
- De banden slijten minder snel en u zult minder snel lekrijden.
- Remmen gaat sneller en beter.
- De velgen zullen beter tegen schokken beschermd zijn.

De aanbevolen bandenspanning is als volgt:

- Spartamet voor 2,8 bar; achter 3,8 bar
- Tandemet voor en achter 4 bar

Zorg dat de banden van uw snorfiets altijd minstens die aanbevolen spanning hebben. Snorfietsen met een lagere bandenspanning kan de velg onherstelbaar beschadigen.

Moet u zware bagage vervoeren, pomp uw banden dan wat nog wat harder op.

Transporting luggage

Observe the following rules when transporting luggage:

- Make sure your moped is in a stable position when you load your luggage.
- Use bicycle bags, preferably.
- Avoid heavy one-sided luggage.
- The maximum load of the luggage carrier can be 25, 18 or 10 kg, depending on the type of carrier. For some models, these indications are specified on the luggage carrier. Be sure never to exceed these indications. Contact you dealer, if necessary.

Tyres

Tyre pressure

It is important that the tyres of your Spartamet always have the correct air pressure. This has the following advantages:

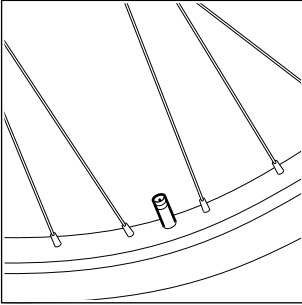
- Tyres have a better grip on the road surface.
- Tyres are less subject to wear and punctures.
- Brakes function faster and better.
- Rims are better protected against shocks.

The recommended tyre pressure is as follows:

- Spartamet front 2,8 bar; rear 3,8 bar
- Tandemet front and rear 4 bar

Always make sure the tyres of your moped are inflated to at least that recommended pressure. Cycling with less pressure can cause irreparable damage to the rim.

If you have to transport heavy loads, inflate your tyres a little more.

De binnenbanden van uw snorfiets hebben een autoventiel. U kunt dus bij elk benzinstation de banden controleren en, indien nodig, weer op spanning brengen.

Het kan ook handig zijn indien u zelf een voetpomp met bandenspanningsmeter hebt. Uw Sparta-dealer kan u hierover zeker adviseren.

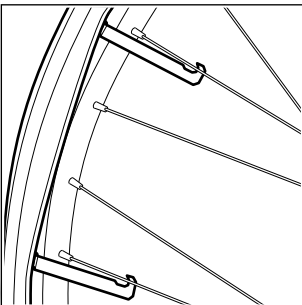
Lekke band repareren

Hebt u een lekke band, dan laat u die het beste door uw Sparta-dealer repareren of vervangen. Wilt u het echter zelf doen, dan kunnen de volgende tips u hierbij helpen

- Controleer altijd eerst met de hand de binnenbekleding van de buitenband. Vindt u hier meteen een splinter, scherf of een ander scherp voorwerp, verwijder dit dan en markeer de plaats op de buitenband of op de velg. U zult dan later makkelijker het lek in de binnenband kunnen terugvinden.

Stel de snorfiets altijd horizontaal op en zorg dat hij niet kan omvallen. Hang hem bijv. nooit alleen met het voorwiel op of zet hem ook nooit op zijn kop.

- Hebt u een lekke achterband, dan laat u het wiel het beste in het frame zitten om bijv. te voorkomen, dat de versnellingen ontregeld worden.
- Om de buitenband los te maken van de velg gebruikt u bandenlichters. Controleer eerst of die bandenlichters geen scherpe randen of kantjes hebben.
- Zorg dat de solutie die u rondom het lek aanbrengt een oppervlak bedekt dat iets groter is dan de plakker.

The inner tubes of your moped have a car valve. This enables you to check the pressure of your tyres in every petrol station and to inflate them, if necessary.

It may be useful to own a foot pump with a pressure gauge. Your Sparta dealer can advise you on this.

Repairing punctures

If you have a puncture and you rather have it repaired by a specialist, you can of course always turn to your Sparta dealer. If you repair the puncture yourself, we can give you the following advice:

- Always first check the internal lining of tyre cover with your hands. Remove any splinter, fragment or other sharp object and mark its location on the tyre cover or on the rim. This will make it easier to locate the puncture in the tube.

Always keep your Spartamet in a horizontal position. Never hang it from the front wheel or place it upside down.

- If you have a puncture in the rear tyre, you may want to leave the wheel in the frame, e.g. to prevent derangement of the gears.
- To loosen the tyre cover from the rim, you can use tyre levers. First check if the tyre levers have no sharp edges.
- Make sure the solution you apply around the puncture exceeds the surface of the patch.

Controleer of het velgint nog overal goed op de velg ligt en alle spaaknippels afdekt, vóór u de band weer in de velg legt. Gebruik hierbij geen bandenlichters.

- Controleer of de binnenband nergens gekneld zit, vooral op de plaats waar u het laatste stukje buitenband in de velg geduwd hebt. Breng daarna de band altijd weer goed op spanning. U moet hem met de duimen nog net kunnen indrukken.

Band vervangen

Controleer op regelmatige tijdstippen, of de buitenbanden van uw Spartamet nog voldoende profiel hebben en of ze ook aan de randen en aan de dynamoribbel nog geen tekenen van slijtage of veroudering (barsten of scheurtjes) vertonen. Is dit toch het geval, moet u ze onmiddellijk laten vervangen door uw Sparta-dealer.

- Zorg dat u bij voorkeur een nieuwe buitenband laat monteren die voorzien is van een goedgekeurde reflecterende strip. Uw snorfiets is dan beter zichtbaar in het donker en dus veiliger.
- Controleer regelmatig uw banden en verwijder eventuele steentjes en scherfjes uit het loopvlak. Zo hebt u minder kans op lekrijden.
- Zet uw snorfiets niet in de brandende zon. Banden hebben hiervan te lijden.

Laat uw band altijd door een band van hetzelfde type en met dezelfde bandenmaat vervangen. Die maat is als volgt voor de verschillende modellen:

- Spartamet en Tandemet front 40-590; achter 42-590.

Check whether the rim tape is still positioned in the middle of the rim and whether it protects the tube from the spoke ends, before you place the tube back into the rim. Do not use tyre levers to fit the tyre cover into the rim.

- Check whether the tube is not pinched, especially on the place where you remounted the last section of the tyre cover into the rim. Inflate the tyre to its recommended pressure. You still have to be able to depress the tyre slightly using your thumbs.

Replacing tyres

Check, at regular intervals, whether the tread on the tyre covers of your Spartamet has not worn and whether they show signs of wear or ageing (cracks or tears) at the edges and at the striated sidewall of the tyre. If so, replace the tyres immediately or have them replaced by your Sparta dealer.

- Make sure you have a new tyre cover mounted that has an approved reflective strip. This improves the visibility of your moped and thus makes it safer.
- Check your tyres regularly and remove any grit and fragments of glass from the tyre surface. This reduces the risk of punctures.
- Do not leave your moped in a burning sun, tyres suffer a great deal at high temperatures.

Be sure to replace an old tyre by a tyre of equal size and type. The tyre sizes are as follows:

- Spartamet and Tandemet front 40-590; rear 42-590.

De buitenband van het voorwiel kunt u eenvoudig zelf vervangen. Om de versleten of kapotte band los te maken en de nieuwe op de velg te leggen gaat u te werk zoals wanneer u een lekke band moet repareren (zie boven).

Is de band van het achterwiel versleten of beschadigd, laat hem dan vervangen door uw Sparta-dealer.

Kettingkast demonteren en monteren

De ketting is afgeschermd door een gesloten kunststof kettingkast. De bevestiging van de kettingkast kan een schuifknop, een plastic lipje of een achterbakje aan de achterkant van de kettingkast zijn.

Kettingkast met schuifknop (alleen uitvoering DLd)

Deze kettingkast kunt u als volgt demonteren en monteren:

- Maak de bevestiging van de kettingkast achteraan los. De schuifknop (A) trekt u naar u toe, weg van de achternaaf.
- Maak de binnenstrip van de onderkast los door ze in het midden iets op te tillen.
- Trek de achterkant van de onderkast naar beneden. De onderkast scharniert om het scharnierpunt aan de voorkant.

- Trek de onderkast nu naar achteren zodat ze uit het scharnierpunt loskomt. U kunt de onderkast dan verwijderen.
- Druk de bovenkant van de binnenstrip naar beneden zodat deze uit de bovenkast komt. U kunt de binnenstrip nu ook helemaal verwijderen.

It is fairly easy to replace the tyre cover of the front wheel yourself. To remove the old, worn tyre and remount a new one, you can proceed in the same way as for repairing a puncture (see above).

If your rear tyre has worn out or if it is damaged, it is recommended to have it replaced by your Sparta dealer.

Assembly and disassembly of the chain casing

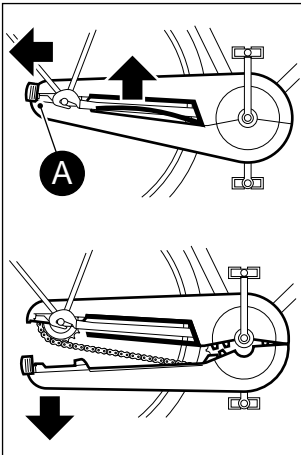
The chain is protected by a closed plastic chain casing. The fastener of the chain casing can be a switch, a plastic tab or a separate casing at the back of the chain casing.

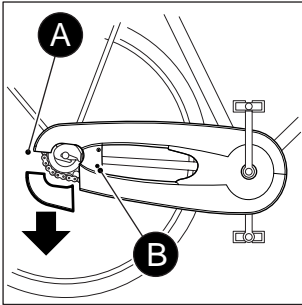
Chain casing with switch (only German bicycle types)

Proceed as follows to mount and dismount the chain casing:

- Loosen the fastener at the back of the chain casing. Slide the switch (A) towards you, away from the rear hub.
- Loosen the inner strip of the lower part of the chain casing by lifting it in the middle.
- Pull down the lower back side of the case. This part of the chain casing rotates around a hinge in the front.

- Pull the lower part of the chain casing backwards to loosen it from the hinge. You can now remove the lower part of the chain casing.
- Push down the upper side of the inner strip to release it from the upper part of the case. You can now also remove the inner strip completely.

Kettingkast met achterbakje

Die kettingkast demonteert u als volgt:

- Klik het achterbakje aan de achterkant van de kettingkast met een munt of schroevendraaier los (A).
- Draai de schroeven van de achterbevestiging los (B).
- Haak de onderkast aan de voorkant uit de bovenkast.
- Buig de onderkast in het midden iets open om de ketting door te laten.
- Verwijder de bovenkast op identieke wijze.

Om de kettingkast weer te monteren gaat u omgekeerd te werk zoals boven beschreven.

Tips voor veilig fietsen

Maximaal toelaatbare belasting

100 kg (rijder + bagage)

Veilig gebruik op de openbare weg

Het spreekt vanzelf dat u de verkeersregels respecteert wanneer u zich met uw Spartamot met op de openbare weg begeeft. Bovendien moet u er voor zorgen, dat de uitrusting van uw snorfiets voldoet aan de wettelijke minimumvereisten. Dit is weliswaar zo, indien u uw Sparta-snorfiets pas gekocht hebt, maar kan, na verloop van tijd door slijtage van bepaalde onderdelen zoals remmen of verlichting, niet meer het geval zijn. Ga na welke minimumvereisten het verkeersreglement van uw land voorschrijft en laat, indien nodig, uw snorfiets door uw Sparta-dealer in orde brengen.

Fietsen in de bergen

Gaat u berg afwaarts, draai dan het gasdraaihandvat dicht en zet de motor uit door de gashendel in de stand 0 te schakelen.

Chain casing with rear casing.

Proceed as follows to dismount this type of chain casing:

- Loosen the rear casing at the back side of the chain casing using a coin or screwdriver (A).
- Loosen the screws of the rear attachment (B).
- At the front of the chain casing, release the lower part from the upper part.
- Carefully bend the lower part in the middle of the casing so that the chain can pass.
- Remove the upper part of the chain casing in the same way.

Proceed in reverse order as described above to remount the chain casing.

Tips for safe cycling

Maximum charge

100 kg (driver + luggage)

Safe cycling on public roads

It goes without saying that, for your own safety and that of the other road users, you should obey the traffic rules when you use your moped on a public road. Also make sure that your moped complies with the minimum statutory requirements. This will indeed be true if you just bought your Sparta moped, but after some time, however, due to wear of certain parts such as brakes or lighting, it may be possible that your moped does not comply anymore to those requirements. Check the minimum traffic regulations in your country and have your moped adjusted by your Sparta dealer, if necessary.

Cycling in the hills

If you are going downhill, close the throttle grip and switch off the engine by setting the gas lever to the '0' position.

Heeft uw snorfiets trommelremmen en moet u een langere afdaling doen, rem dan altijd afwisselend achteraan en vooraan. Zo voorkomt u oververhitting van de remmen.

Fietsen bij slecht weer

Let op als u gaat fietsen met gladde (lederen) zolen.

- Hou er rekening mee dat u een langere remafstand nodig hebt wanneer u fietst op een nat wegdek. Soms kan die afstand zelfs tot 40% langer zijn, bijv. 14 meter in plaats van 10 meter op een droog wegdek.

Lange ritten

- Hou voldoende afstand wanneer u langere ritten in groepsverband maakt. Hou rekening met een verminderd reactievermogen wanneer u al een grotere afstand afgelegd hebt.
- Zorg dat u onderweg altijd de bougie kunt vervangen of schoonmaken. Neem daarom altijd een reservebougie (Bosch WR 10 FC), een bougiesleutel, een doekje en een stalen of koperen borsteltje mee.
- Controleer of er nog voldoende brandstof in de tank zit.

Kleding en accessoires

Maakt u veelvuldig gebruik van uw snorfiets, dan is aangepaste kleding zoals fietsschoenen, fietbroek, handschoenen en een fietshelm zeker geen overbodige luxe. U vindt voor deze en andere accessoires een ruime keuze bij uw Sparta-dealer.

With hub brakes, always use your front and rear brakes alternately, when descending down long and steep slopes. This way, you allow the brakes to cool down in turn.

Cycling in bad weather

Take care, if you go cycling with slippery (leather) soles.

- Bear in mind that you need a longer braking distance, when cycling on a wet road surface. This distance may increase with 40%. For example, you will need 14 meters instead of 10 meters on a dry surface.

Longer trips

- Beware to keep sufficient distance between cyclists, when you make longer trips in groups. Keep in mind that your reaction speed decreases when you become tired.
- When on the road, always make sure you can replace or clean the sparking plug. Therefore, always take a reserve sparking plug (Bosch WR 10 FC), a plug wrench, a piece of cloth and a steel or copper brush.
- Check whether there is enough fuel in the tank.

Clothing and accessories.

If you clock many kilometres on your moped, there are several items to enhance your cycling pleasure. Cycling shoes, cycling shorts, gloves and a helmet are no unnecessary luxury. Your Sparta dealer is the best source for these and many other accessories.

Stoepranden

Rij geen stoepranden op of af en probeer grote oneffenheden in het wegdek te vermijden. Hevige schokken en extreme belastingen kunnen belangrijke onderdelen beschadigen.

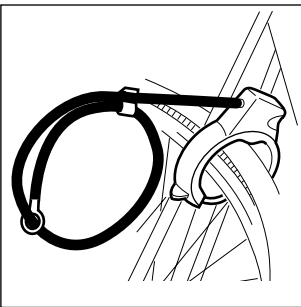
Verlichting

Zet tijdig de verlichting van uw snorfiets aan en controleer regelmatig de goede werking ervan. Ook wanneer u nog voldoende ziet komt het er ook op aan, gezien te worden door andere weggebruikers.

Tips voor veilig stallen en parkeren**Diefstalpreventie**

Het is alom bekend dat steeds vaker en steeds meer fietsen en snorfietsen gestolen worden. Er bestaat bovendien nog geen antidiefstalsysteem dat 100% veilig is. Om uw Spartamet zo goed mogelijk tegen diefstal te beschermen, neemt u het beste de volgende punten in acht:

- Is uw Sparta-snorfiets uitgerust met een veiligheidsslot, dan maakt u dit slot als volgt vast: draai de sleutel een kwartslag, druk het slot in tot het vastklikt en neem de sleutel uit het slot.
- Met een extra kabel- of beugel-slot kunt u uw snorfiets ook vastmaken aan een paal of hek. Is de kabel lang genoeg, haal hem dan door het frame en de wielen door.
- Indien uw fiets is uitgerust met een SL9 slot, dan kan een extra kabel worden gebruikt. Deze kabel is verkrijgbaar bij uw dealer en kan met dezelfde sleutel worden bediend. Sla de kabel om een boom of paal en klik hem vast in het beugelslot.

Pavements

Do not cycle on and off pavements and avoid bumps on the road surface. Strong shocks and heavy loads may damage important parts of your moped.

Lighting

Switch on the lights of your moped in due time and check their operation regularly. Even when you can still see sufficiently, it is important to be seen by the other road users.

Tips for safe storing and parking**Theft prevention**

It is commonly known that bicycles and mopeds get stolen. Moreover, a 100% safe anti-theft system has not been invented yet. So, pay attention to the following items in order to protect your Spartamet as far as possible against theft:

- If your Spartamet has a safety lock, fasten the lock as follows: turn the key a quarter of a turn, press the lock until it clicks, then remove the key.
- You can use an extra cable lock or shackle lock to attach your moped to a post or a fence. If the cable is long enough, pull it through the frame and the wheels.
- If your bicycle is equipped with a SL9 lock, an extra cable can be used for attachment. The cable is available at your dealer's and you need only one key to operate both lock and cable. Attach the cable round a tree or post and fit it into the cable lock until it clicks.

- Sluit een verzekering tegen diefstal af. Uw Sparta-dealer kan u hierover het beste adviseren.
- Laat uw snorfiets registreren. Een duidelijk zichtbare registratie op uw snorfiets heeft soms op zich al een voldoende preventieve werking. Wordt uw snorfiets desondanks nog gestolen, dan kan de politie hem makkelijker terugvinden aan de hand van de registratiegegevens.
- Vul ook de garantiekaart vooraan in dit instructieboekje in en retourneer ze aan Sparta Rijwielen- en Motorenfabriek B.V. Bewaar dit instructieboekje met het garantieduplicaat op een plaats waar u het makkelijk terug kan vinden. Bij diefstal van uw snorfiets kunnen deze gegevens u en de politie helpen bij het opsporen.

Framenummer

Afhankelijk van het type snorfiets treft u het framenummer aan op de rechterzijde van de balhoofdbuis (B). Neem dit nummer over en vul het in op de garantiekaart

Beugel

De meeste fietsen zijn voorzien van een bagagedrager met een beschermende beugel om de reflector. Gebruik deze beugel (en niet de reflector) als handgreep voor het optillen van de fiets.

Overwinteren

Gebruikt u uw snorfiets 's winters niet, dan verdient het aanbeveling, hem eerst de volgende behandeling te geven, vóór u hem wegzet:

- Maak uw snorfiets grondig schoon.
- Vet alle lak, chroom en aluminium delen met zuurvrije vaseline in.
- Reinig en smeer de ketting, de pedalen en de naven.
- Breng de banden op spanning.
- Indien mogelijk, hang de snorfiets aan het frame op om de banden te ontlasten.

- Take out an insurance policy. You can rely on your Sparta dealer for advice on this subject.
- Have your moped postcoded by the police and make a note of its frame number. If your moped is stolen, despite these efforts, the police will be able to trace it more easily thanks to the postcode and frame number.
- Also fill out the guarantee card at the front of this handbook. Keep this handbook together with the duplicate of the guarantee card in a place where you can easily find it. This information will help you and the police to trace your moped when it is stolen.

Frame number

The frame number is marked on the right side of the headset tube (B). Copy this number on the guarantee card.

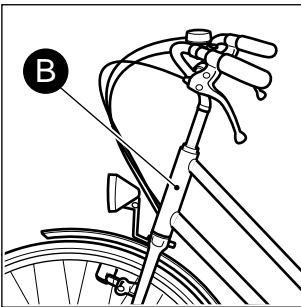
Brace

The luggage carriers of most Sparta bicycles have a protective brace around the reflector. Please use the brace (and not the reflector) to lift your bicycle.

Overwintering

If you do not intend to use your moped during the winter, you should store it, yet make sure to give it the following treatment before you do so:

- Clean your moped thoroughly.
- Grease all paint work, chrome and aluminium parts with acid-free vaseline.
- Clean and oil the chain, the pedals and the gear hub.
- Inflate the tyres.
- Hang the moped from the frame to relieve the tyres.
- Have your Sparta dealer remove the fuel from the tank and from

- Laat uw Sparta-dealer de brandstof uit de tank en de carburateur verwijderen en de motor conserveren.
- Stal de snorfiets in een droge, koele, overdekte ruimte.

Tips voor veilig transport van de snorfiets

Met de auto

- Met de auto vervoert u uw Spartamet bij voorkeur op een door een erkende instantie goedgekeurde trekhaakdrager. Raadpleeg de gebruiksaanwijzing van de drager voor de maximale toegelaten belasting en instructies om de snorfiets op de goede manier te bevestigen.
- Stel de snorfiets altijd horizontaal op wanneer u hem vervoert.
- Zorg dat de snorfiets met de cranks en de wielen stabiel vastgezet is en verwijder loszittende delen zoals pomp, fietstassen e.d. vóór de autorit.
- Pas uw rijgedrag en -snelheid aan.
- Controleer ook na de autorit, of alle onderdelen nog goed vast zitten en niet beschadigd zijn tijdens het transport.
- Draai de brandstofkraan van de Spartamet dicht wanneer u de snorfiets per auto vervoert.

In de trein

Informatie voor het vervoer van uw snorfiets per trein en tips om een snorfiets te huren en te stallen vindt u in elk spoorwagstation.

- the carburettor and have him prepare the engine for the winter.
- Store your moped in a dry, cool and covered location.

Tips for safely transporting your moped

By car

- Transporting your moped by car can be done using a towing-bar carrier recognised by an official authority. Check the instructions of the carrier for the maximum weight charge and for the correct way to attach your moped.
- Make sure the rear number plate and the lights of your car are still visible after mounting your moped.
- Always keep you moped in horizontal position during transport.
- See to it that the cranks and the wheels are firmly fixed and remove any loose parts, such as pump, bags, etc. before the drive.
- Adjust your driving speed and driving behaviour.
- Check your moped after the drive to see if all parts are still firmly fixed and if none have been damaged during the transport.
- Close the fuel tap when you move the Spartamet by car.

By train

You can find all information on transporting mopeds by train by telephoning British Rail or your local station.

Onderhoud**Schoonmaken**

Hoe vaak u uw Sparta-snorfiets moet schoonmaken is afhankelijk van de manier waarop en de regelmaat waarmee u uw snorfiets gebruikt. Let op de volgende punten:

- Maak uw Spartamet, behalve het motorgedeelte, schoon met vloeibare zeep in lauw of warm water en wrijf hem met een droge doek of zeemleder droog.
- De dop op de brandstoftank is voorzien van een ontluuchtingsgaatje. Maak de dop en de omgeving eromheen alleen schoon met een droge doek. Spoel de tank en de dop nooit af met veel water, bijv. met een tuinslang, om te voorkomen dat door het ontluuchtingsgaatje water in de tank komt.

Gebruik in geen geval een hogedrukreiniger om uw snorfiets schoon te maken. De stoom- of waterstraal is te krachtig en kan op bepaalde punten het noodzakelijke vet verwijderen.

- Het lakwerk van de snorfiets kunt u, nadat u dit schoongemaakt hebt, behandelen met vloeibare autowas. Is het lakwerk op bepaalde plaatsen licht beschadigd, dan kunt u die bijwerken met een Sparta-lakstift, verkrijgbaar bij uw Sparta-dealer.
- Smeer het chroomwerk licht in met zuurvrije vaseline.
- Hou de motor en de cilinder, ook tussen de koelribben, zo veel mogelijk schoon. Dit is vooral 's zomers belangrijk omdat de motor dan goed gekoeld moet worden.

Ongeval of valpartij

Bent u met uw Spartamet betrokken geweest bij een ongeval of valpartij, laat dan uw snorfiets veiligheidshalve grondig controleren door uw Sparta-dealer, ook indien hij op het eerste gezicht niet beschadigd is. Inwendige

Maintenance**Cleaning**

The number of times you should clean your Spartamet depends on the way and the frequency you use it. Consider the following items:

- Clean your Spartamet, except for the motorised part, with liquid soap in tepid or warm water and wipe it with a dry cloth or chammy.
- The fuel tank cap has a ventilation hole. Clean the cap and the immediate surroundings with a dry cloth. Never soak the tank and the cap with water (e.g. by using a garden hose) to prevent water from filtering through the ventilation hole.

Never use a high pressure cleaning device to clean your moped. The steam or water jet is so powerful it may remove the necessary grease from certain spots.

- After cleaning your moped, you can treat the paint work with liquid car wax. If the paint work shows damage, you can ask your Sparta dealer for a Sparta paint pen to touch it up.
- Grease the chrome parts slightly with acid-free vaseline.
- Keep the engine and the cylinder clean, also in between the fins. This is important especially in the summer, as the engine needs to be cooled down considerably.

Accident or fall

If you get involved in a fall or an accident with your Spartamet, have it thoroughly inspected by your Sparta dealer.

onderdelen kunnen immers gebroken of vervormd zijn, waardoor verder fietsen onveilig wordt.

Is uw voorvork, stuurbocht of stuurpen verbogen of beschadigd na een valpartij of ongeval, dan mag u deze onderdelen in geen geval terugbuigen in de oorspronkelijke stand. De materiaalstructuur zou dusdanig kunnen veranderen dat een breuk zou kunnen optreden. Raadpleeg dus steeds uw Sparta-dealer om verbogen of beschadigde fietsonderdelen te vervangen.

Aanbevolen aanhaalmomenten

Neem de volgende aanhaalmomenten in acht wanneer u onderdelen van uw snorfiets vastzet:

- expanderbout: 12 - 15 Nm
- moer voor zadelpenbout: 12 - 20 Nm
- balhoofdmoer: 15 - 20 Nm
- dynamo: 8 - 12 Nm
- naafasmoeren voorwielen: 20 - 27 Nm.

Frequentie van het onderhoud

Door regelmatig de onderdelen van uw snorfiets te controleren en te onderhouden kunt u uw snorfiets langer in goede staat houden en ernstige schade voorkomen. Hoe frequent u dit moet doen, kan variëren per onderdeel. Het ene onderdeel is immers meer aan slijtage onderhevig dan het andere. De belangrijkste controlepunten en de aanbevolen frequentie van het onderhoud zijn hieronder opgesomd:

Om de maand

- Zijn de asmoeren van de wielen goed vastgezet?
- Zijn de banden nog in goede staat en op spanning? Vertonen

Even when at first sight, your moped is not damaged, internal parts may be broken or bent which makes further cycling unsafe.

Has your front fork, handlebar or handlebar stem been bent or damaged due to a fall or accident, it is absolutely wrong to rebend or reuse these parts. The altered structure might cause breaks. Please contact your dealer in order to replace bended or damaged bicycle parts.

Recommended tightening torques

Pay attention to the following tightening torques when tightening parts of your moped:

- handlebar stem expanding bolt: 12 - 15 Nm
- nut of the seat lug pin: 12 - 20 Nm
- fork headset nut: 15 - 20 Nm
- generator: 8 - 12 Nm
- front wheel hub nuts: 20 - 27 Nm.

Maintenance frequency

Regular check ups and maintenance of the parts of your moped will allow you to keep it in good condition for a longer time and to prevent serious damage. The maintenance frequency varies per part. Some parts are more subject to wear than others. The following section lists the most essential parts to check as well as the recommended frequency of maintenance:

Monthly

- Are the axle nuts of the wheels firmly fastened?
- Are the tyres in good condition and sufficiently inflated? Does

het loopvlak en de randen van de banden geen tekenen van slijtage of veroudering zoals scheurtjes of barstjes?

- Is de reflecterende strip op de zijkant van de banden goed schoon?
- Werken de voor- en achterremmen nog optimaal? Moet u de remgrepen niet te ver inknippen om voldoende remkracht uit te oefenen?
- Werken alle verlichtingselementen (koplamp, achterlicht en dynamo) nog goed en zijn de reflectoren nog goed bevestigd en schoon?
- Zitten zadel- en stuurpen goed vast in het frame en is de maximum-markering niet zichtbaar?
- Zitten de handvatten goed vast?
- Zitten de pedalen goed vast aan de cranks en de cranks goed vast aan de pedalen? Maak de pedalen schoon.
- Is er geen speling op het balhoofdstel?
- Is de spaakspanning goed en slingeren de wielen niet?
- Maak de naven en de trapas schoon.
- Maak de ketting en de tandwielen schoon en smeer ze met olie.
- Controleer of de bougies nog in orde zijn, d.w.z. niet aangekoold, geen scheuren of barstjes in het porseleinen omhulsel, ontstekings elektroden nog niet versleten en 0,5 mm afstand tussen beide elektroden.

Om de zes maanden

- Smeer de volgende delen in met vet: pedaalas, balhoofdstel, bevestigingsbouten en schroeven van het zadel en stuur.
- Controleer de assen van de wielen op speling en smeer ze in met olie.

the tread and the sidewall of the tyre covers show any signs of wear or ageing such as cracks or tears?

- Is the reflective strip on the side of the tyres clean?
- Do the front and rear brakes operate in perfect condition? Do the brake blocks show any signs of wear and are they, as well as the brake bolts, firmly fastened? Can you easily apply the brakes or do you have to squeeze the brake lever in order to apply sufficient braking power?
- Do all lighting elements (head lamp, rear lamp, generator) function as they should and are the reflectors clean and firmly fastened?
- Is the seat post and stem well fitted into the frame and is the maximum mark not visible?
- Are the handle grips well attached?
- Are the pedals well fastened to the cranks and the cranks well fastened to the pedals? Clean the pedals.
- Is there any play on the fork headset?
- Is the spoke tension correct and do the wheels run true?
- Clean the hubs and the bottom bracket axle.
- Clean the chain and the sprockets and oil them.
- Check the sparking plugs. See if they are not carbonised, if there are no cracks in the porcelain shell, if the ignition electrodes are not worn and if there is 0,5 mm gap between the two electrodes.

Every six months

- Grease the following parts: pedal-axle, fork headset, fastening bolts and screws of the saddle and the handle bar.
- Check the wheel axles for any play and oil them.

Zorg dat geen olie op de velg of op de banden spat. Olie op de velg kan de remwerking uiterst nadelig beïnvloeden; olie op de band kan de levensduur van de band verkorten.

- Smeer de zadel- en stuurpen met zuurvrije vaseline in.

Jaarlijks

Uw snorfiets verdient minstens een keer per jaar een grondige servicebeurt bij uw Sparta-dealer. Die zal hem vooral op de volgende punten grondig controleren:

- de remmen
- de verlichting
- de lagers
- de aandrijving.

Laat tijdens deze jaarlijkse servicebeurt ook de remkabels controleren en zonodig vervangen.

Gebruikt u uw Spartamet alleen 's zomers, laat hem dan in het najaar controleren. Fietst u vooral in het winterseizoen, dan laat u de servicebeurt in het voorjaar uitvoeren. Nog beter zijn twee servicebeurten: een grote in het voorjaar en een kleine in het najaar. Dit is zelfs aan te raden wanneer u uw snorfiets het hele jaar door gebruikt.

De boven aangegeven frequenties zijn gebaseerd op een regelmatig gebruik van de snorfiets op normale wegen en fietspaden. Een regelmatig onderhouds- of controlebeurt is uiteraard nodig, wanneer u uw snorfiets intensiever en in zwaardere omstandigheden gebruikt.

Zelf sleutelen

Een aantal onderhoudswerkzaamheden en af- of bijstellingen kunt u, met dit instructieboekje bij de hand, ook zelf uitvoeren.

Indien bepaalde onderdelen aan vervanging toe zijn, is het wel

Be careful not to spill any oil on the rim or on the tyres. Oil on the rim can badly influence the brakes and oil on the tyres shortens their life span.

- Rub the seat post and stem with acid-free vaseline.

Once a year

At least once a year, your moped deserves a thorough check up by your Sparta dealer. He will check the following items of your moped:

- brakes
- lighting
- bearings
- propulsion system.

During the yearly check up also have the brake cables checked and replaced, if necessary.

Have your moped checked in the autumn, if you use it only in the summer. Have it checked in the spring, if you cycle mostly in the winter. Even better, have it checked twice a year: a general check up in the spring and a minor one in the autumn. Two check ups are recommended when you use your moped through the year.

The above mentioned frequencies are based on a regular use of the moped on normal road surfaces and cycling paths. Obviously, it is necessary to have more regular check ups, if you use your moped more intensely and in rougher conditions.

Working on your moped yourself

Assisted by this handbook, you can carry out a number of maintenance and adjustment tasks yourself.

belangrijk dat u ze vervangt door originele onderdelen. Raadpleeg in geval van twijfel uw Sparta-dealer.

Onderhoud en milieubescherming

Voert u zelf een aantal onderhoudswerkzaamheden uit, hou dan rekening met de lokale milieu- en afvalwetgeving. Denk aan het milieu wanneer u gebruikte smeer- en reinigingsmiddelen, batterijen, versleten banden, brandstof, olie etc. verwijdert.

Kabels

De kabels zijn nagenoeg onderhoudsvrij. Controleer ze wel regelmatig op knikken of beschadigingen en laat ze zonodig tijdig vervangen door uw Sparta-dealer.

Brandstofslang

Controleer regelmatig de brandstofslang. Vervang ze jaarlijks of zodra u beschadigingen vaststelt. Gebruik altijd de originele Sparta-brandstofslang.

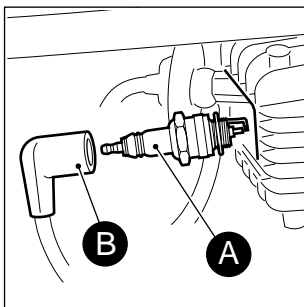
Bougie

Wanneer de motor plots stilvalt, sputtert, knalt of slecht start, kan de oorzaak hiervan in de bougie te vinden zijn. De bougie zal niet meer goed werken indien:

- de afstand tussen de elektroden groter of kleiner dan 0,5 mm is
- de elektroden versleten zijn
- de ruimte tussen de elektroden aangekoold is
- de bougie nat geworden is.
- het porseleinen omhulsel (isolator) van de bougie barsten vertoont.

Controleer de bougie als volgt:

- Zorg dat de motor uitgeschakeld is.

If certain parts need replacing, it is important to replace them with original parts. If in doubt, consult your Sparta-dealer.

Maintenance and environment protection

If you are carrying out a number of maintenance tasks yourself, pay attention to the local environment and waste disposal legislation. Consider the environment when disposing of used cleansing agents, worn tyres, fuel, oil, etc.

Cables

Cables are as good as maintenance-free. Do, however, check them for damage or bends and have them replaced by your Sparta dealer in time, if necessary.

The fuel pipe

Regularly check the fuel pipe. Replace it yearly or as soon as you notice any damage. Always use the original Sparta fuel pipe.

Sparking plug

When the engine stops, sputters, bangs or is difficult to start, the sparking plug is the probable cause. The sparking plug will not function properly in the following conditions:

- the gap between the electrodes is larger or smaller than 0,5 mm
- the electrodes are worn
- the gap between the electrodes is carbonised
- the sparking plug is wet
- the porcelain shell (insulation) of the sparking plug shows cracks.

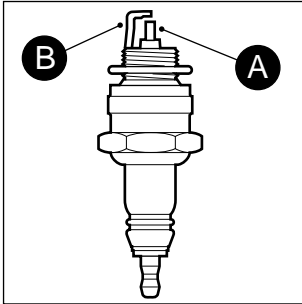
Proceed as follows to check the sparking plug:

- Make sure the engine is switched off.

- Trek de bougiekap (B) van de bougie (A) en schroef de bougie uit de motor met behulp van een bougiesleutel.

Moet u de bougie onderweg schoonmaken of vervangen, raak hem dan nooit met de blote hand aan. De bougie is immers zeer heet wanneer de motor gedraaid heeft. Zet de bougie los met de bougiesleutel en gebruik een doek om hem verder uit het motorblok te draaien.

- Is de bougie aangekoold, maak dan de ruimte tussen de elektroden (A) en (B) schoon met een stalen of koperen borsteltje.
- Is het porseleinen omhulsel van de bougie gebarsten, zijn de elektroden versleten of is de ruimte tussen de elektroden te groot of te klein, dan moet u de bougie vervangen. Gebruik altijd een bougie van het type 'Bosch WR 10 FC'.
- Is de bougie nat geworden, wrijf hem dan goed droog.
- Schroef de bougie voorzichtig terug in het motorblok.
- Zet de bougie lichtjes vast met de bougiesleutel.

Schroef de bougie niet te diep in het motorblok of span hem niet te hard aan om de elektroden niet te beschadigen.

- Breng de bougiekap weer aan.

Uitlaat

Bij juist gebruik van uw Spartamet heeft de uitlaatdemper geen speciaal onderhoud nodig. Maak alleen de buitenkant af en toe schoon. Is de uitlaatdemper aan vervanging toe, ga dan naar uw Sparta-dealer.

- Pull the sparking cap (B) off the sparking plug (A) and screw the sparking plug out of the engine using a plug wrench.

If you need to clean the sparking plug on the road, never touch it with your bare hands. The sparking plug is always hot when the engine has been running. Loosen the plug with the plug wrench and use a cloth to screw it completely out of the engine.

- If the sparking plug is carbonised, clean the space between the electrodes (A) and (B) using a steel or copper brush.
- If the porcelain shell of the sparking plug shows cracks, if the electrodes are worn or if the space between the electrodes has become too large or too small, you will have to replace the sparking plug. Always use a Bosch WR 10 FC sparking plug.
- If the sparking plug is wet, clean it thoroughly using a piece of cloth.
- Carefully screw the sparking plug back into the engine.
- Tighten the plug lightly using the plug wrench.

Do not screw the plug too deeply into the engine or do not tighten it too hard, this may damage the electrodes.

- Replace the plug cap.

Exhaust

If you use your Spartamet correctly, the exhaust will not need any maintenance. Clean the pipe from time to time. If the exhaust needs to be replaced, contact your Sparta dealer.

Ontsteking

De ontsteking is elektronisch en onderhoudsvrij.

Remmen controleren en onderhouden

Het spreekt voor zich dat goed werkende remmen bijzonder belangrijk zijn voor uw veiligheid. Het is daarom aan te raden, regelmatig de werking van de remmen controleren. Na intensief gebruik kan het immers gebeuren dat de remwerking niet meer optimaal is door slijtage van onderdelen zoals de remvoeringen bij trommelremmen.

Een verminderde remwerking betekent echter niet noodzakelijk, dat u onderdelen moet vervangen. Vaak volstaat het, de remmen iets bij te stellen.

Terugtraprem

Indien uw snorfiets een terugtraprem heeft en die traag of slecht reageert, laat dit dan controleren en herstellen door uw Sparta-dealer.

Trommelrem

Is uw Sparta-snorfiets met trommelremmen uitgerust, dan hebben die in de volgende gevallen controle en/of onderhoud nodig:

- wanneer de remmen piepen
- wanneer u de remgreep bijna tot tegen het handvat moet trekken om goed te kunnen remmen.

Piepende remmen kunnen te wijten zijn aan het fietsen bij bepaalde weersomstandigheden. Blijven de trommelremmen hinderlijk piepen, laat ze dan even controleren door uw Sparta-dealer.

Trommelremmen hebben slechts weinig onderhoud nodig. U hoeft slechts op de volgende punten te letten:

- Gebruikt u de snorfiets lange tijd niet, dan kan in de remtrommel roestaanslag ontstaan. Test daarom vóór u na een lange periode opnieuw gaat fietsen of de remmen nog goed werken door een paar keer licht te

Ignition

The ignition is electronic and is free of maintenance.

Checking and maintaining brakes

It goes without saying that good functioning brakes are very important for your safety. That is why, it is recommended to check the operation of the brakes regularly. Intensive use can severely degrade the braking power of the brakes due to wear of parts such as brake linings in hub brakes.

Reduced braking power does not necessarily imply that you have to replace certain parts. Slightly adjusting the brakes will often do the job.

Coaster brake

If your Spartamet is equipped with a coaster brake and it functions slowly or badly, have it checked and repaired by your Sparta dealer.

Hub brake

If your Spartamet is equipped with hub brakes, they will need checking and maintenance in the following situations:

- the brakes squeak
- you must pull the brake lever against the handle before the brakes work properly.

Brakes can start squeaking when cycling in certain weather conditions. Have the hub brakes checked by your Sparta dealer only when they continue squeaking annoyingly.

Hub brakes need little maintenance. You only have to pay attention to the following items:

- If you did not use your moped for a long time, the brake drum may suffer from rust formation. Therefore, it is recommended to check the operation of the brakes by braking lightly for a few times before you go cycling for the first time after a prolonged period. This removes the rust formation

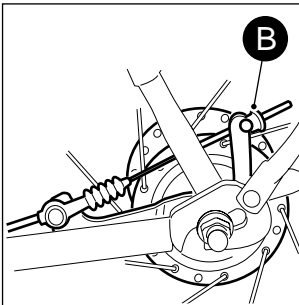
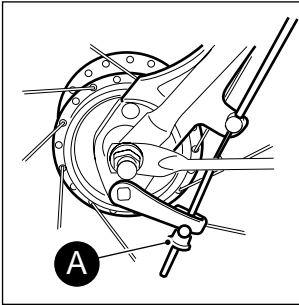
remmen. Dit volstaat om de roestaanslag in de remtrommel te verwijderen en voorkomt, dat de remmen zouden blokkeren.

Probeer in geen geval in de trommel of op de remschoenen een smeermiddel aan te brengen of ze met bepaalde sprays te behandelen. Komen de remsegmenten in aanraking met olie of vet, dan hebben ze geen grip meer op de binnenkant van de trommel.

De remwerking kunt u verbeteren door de remkabels meer aan te spannen. Ga hierbij als volgt te werk:

- Indien nodig, draai de afstelborgmoer los.
- Draai de stelmoertjes van voorste (A) en de achterste (B) trommelrem aan. De trommelremmen kunnen ook gemonteerd zijn met de remsleutel in de andere richting dan afgebeeld.

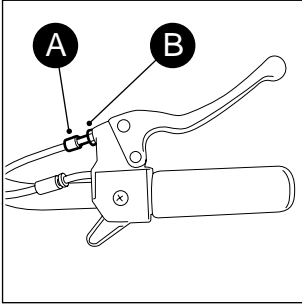
- Draai de afstelborgmoer, indien deze voorzien is, weer vast.

in the brake drum and prevents the brakes from locking.

Never apply any lubricant to the drum or to the brake shoes or never treat them with any sprays. When the brake segments get into contact with oil or grease, they become ineffective.

You can improve the braking power by tightening the brake cables. Proceed as follows:

- Loosen the adjusting locknut, if necessary
- Tighten the adjusting nut (A) of the front hub brake and the rear hub brake (B). It is possible that the hub brakes are mounted with the brake key in the opposite direction than is shown in the illustration.
- Refasten the adjusting locknut, if present.

De trommelrem kunt u ook bijstellen door het stelmoertje (A) op de kabel naast de remgreep aan te draaien en dit met de borgring (B) vast te zetten.

- Controleer, of de kabels niet te veel aangespannen zijn. Draai het wiel rond en knijp de remgreep in. Luister hoe de remsegmenten aangrijpen. Laat de remgreep opnieuw los. Hoort u hierbij een licht schurend geluid, dan is de rem te strak aangespannen. Draai het stelmoertje een slagje terug en controleer de remwerking opnieuw.

Nadat u de trommelremmen bijgesteld hebt, moet u eerst wat inrijden. Nadien kan het nodig zijn, de remmen opnieuw bij te stellen.

You can also adjust the hub brake by tightening the adjustment screw (A) next to the brake lever on the handlebar and by fastening it afterwards with the locknut (B).

- Check that the cables are not too tight. Turn the wheel and pull the brake lever. Listen to the brake segments gripping into the brake lining. Release the brake lever. Can you hear a light grating sound, then the brake is adjusted too tight. Loosen the adjustment screw by one turn and check the brakes again.

After you have adjusted the hub brakes, you need to run them in. After that, it may be necessary to readjust the brakes.

Verlichting repareren

Indien de verlichting niet werkt, kan dit verschillende oorzaken hebben:

- een defect lampje
- een defecte dynamo
- loszittende delen
- een beschadigde draad
- kortsluiting
- roestvorming.

Ga als volgt te werk om de storing in de verlichting op te sporen:

Heeft uw snorfiets LED-verlichting en werkt die niet meer, laat die dan vervangen door uw Sparta-dealer.

- Controleer of de draden van de dynamo naar de lampjes goed vast zitten en niet beschadigd en/of gebroken zijn.
- Maak de koplamp en/of het achterlicht open.

Repairing the lights

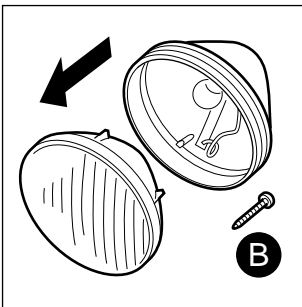
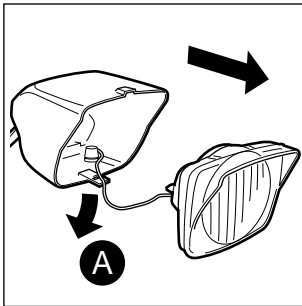
Possible causes of non-functioning lights:

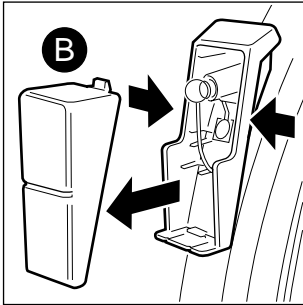
- a defective lamp or bulb
- a defective generator
- loose parts
- damaged wiring
- short-circuit
- rust formation.

Proceed as follows to detect possible defects in the lighting system:

If your moped has LED lights which are defect, have them replaced by your Sparta dealer.

- Check the connection of the wires from the lamps to the generator. They must be firmly attached and not damaged and/or broken.
- Open the head lamp and/or the rear light.

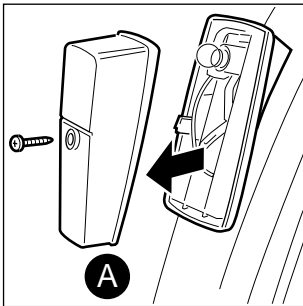

Voor de koplamp drukt u ofwel een knopje (A) onderaan de kap in en trekt u de kap naar voren of u zet het schroefje (B) los en drukt het schroefje naar voren om de kap te verwijderen.

Het achterlicht kan ofwel afzonderlijk op het spatbord zijn gemonteerd, ofwel in een combinatie met de reflector achteraan op de bagagedrager bevestigd zijn. Staat de verlichting op het spatbord, dan draait u ofwel het schroefje in de kap los, ofwel drukt u de zijkanten van de kap samen en trekt u de kap uit de houder.

Het kapje van de achterlicht-reflector-combinatie op de bagagedrager verwijdert u door het schroefje los te draaien.

Heeft uw snorfiets halogeen-verlichting, dan zal het lampje van de koplamp in de kap zitten wanneer u die verwijdert. Raak het glas van dit halogeenlampje niet direct met de vingers aan, maar pak het lampje beet met een doekje.

- Test het lampje door het in de fitting van het andere lampje te draaien, de dynamo aan te zetten en het respectievelijke wiel een aantal slagen te draaien. Vervang het lampje indien nodig.
- Brandt dit lampje wel, dan werd de storing veroorzaakt door ofwel loszittende onderdelen, ofwel een kortsluiting doordat bijv. blanke delen van de draad in aanraking kwamen met het frame of onvoldoende contact door bijv. roestvorming.
- Zet eventueel loszittende onderdelen van de verlichting weer vast.
- Zorg ervoor dat de draad op alle plaatsen, behalve bij de bevestiging bij het lampje zelf en bij de dynamo, goed geïsoleerd is.

To open the head lamp, push the button at the bottom of the lens and pull the lens to the front or loosen the screw and push the screw to the front to remove the lens.

The rear light can either be mounted separately on the mudguard, or combined with the rear reflector on the luggage carrier. If the light is mounted on the mudguard, you have to loosen the screw in the lens cover or push both sides of the cover and remove the cover from the holder. The cover of the rear light/rear reflector combination can be removed by loosening the screw.

If your moped is equipped with halogen lights, the lamp of the head lamp will remain in the lens when you remove it. Do not touch the glass of the halogen lamp with your fingers, use a piece cloth to hold it.

- Test the lamp as follows: screw it into the fitting of another lamp, switch the generator on, turn the wheel and watch if it lights. Replace the lamp, if necessary.
- If the lamp lights, the defect is caused either by loose parts or by a short-circuit caused by uncovered parts of the wire that come into contact with the frame for example; the defect may also be caused by insufficient contact due to the formation of rust.
- Fasten any loose parts of the lighting system
- Make sure the wire is completely insulated and no parts of the wire are uncovered, except where it is joined to the lamp and the generator.

- Maak de blanke delen en de inwendige contacten goed schoon en verwijder eventuele roestvorming.
- Plaats de lampjes terug in de fitting.

Halogeenlampjes plaatst u in de kap zonder ze direct met de hand aan te raken. Gebruik hiervoor een doekje.

- Plaats de kap terug op de houder en, indien nodig, zet het schroefje vast.

Spaken controleren

Wanneer de wielen gedurende een lange periode zwaar belast worden, bijv. wanneer u vaak op wegen rijdt met veel oneffenheden, dan kan het gebeuren dat na verloop van tijd de spaakspanning niet meer optimaal is.

Controleer daarom regelmatig de spanning van de spaken. Zitten de spaken los, of is een aantal spaken gebogen, laat dit dan door uw Sparta-dealer verhelpen.

Ketting smeren

De ketting moet altijd schoon en goed gesmeerd zijn. Om de ketting te kunnen smeren moet u eerst de kettingkast losmaken. Ga te werk zoals beschreven onder het kopje 'Kettingkast demonteren en monteren' (zie inhoudsopgave).

- Maak de ketting grondig schoon met een harde kwast en een milieuvriendelijke ontvetter. U kunt hiervoor eventueel ook petroleum of dieselolie gebruiken.

Gebruik nooit benzine om de ketting schoon te maken.

- Smeer de ketting en neem de overtollige olie met een doek op.

- Clean the uncovered parts and the internal contacts and remove any formation of rust.
- Replace the lamps in the fitting.

Do not touch the halogen lamps with your fingers, use a cloth.

- Replace the lens into the holder and fasten the screw, if necessary.

Checking spokes

When a heavy load is placed on the wheels for a prolonged time, e.g. when you often cycle on bumpy roads, the tension of the spokes may decrease.

Therefore, check the tension of the spokes regularly. Are they loose or are some of them bent, have them fixed by your Sparta dealer.

Oiling the chain

The chain of your Spartamet should be clean and oiled at all times. You will have to dismount the chain casing first in order to oil the chain. Proceed as described in the section entitled 'Assembly and disassembly of the chain casing' (see table of contents).

- Clean the chain with a hard brush and an environmentally friendly degreasing product.

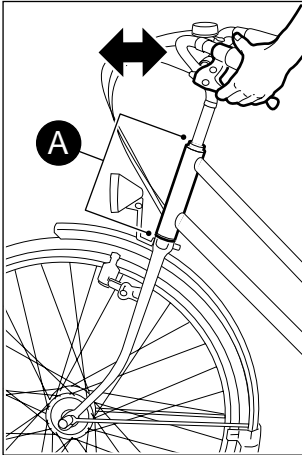
Never use petrol to clean the chain.

- Oil the chain and remove any excessive oil with a cloth.

Zorg dat geen olie op de velg of op de banden spat. Olie op de velg kan de remwerking uiterst nadelig beïnvloeden; olie op de banden kan de levensduur van de banden verkorten.

Be careful not to spill any oil on the rim or on the tyres. Oil on the rim can reduce braking efficiency and oil on the tyres shortens their life span.

Balhoofdstel controleren

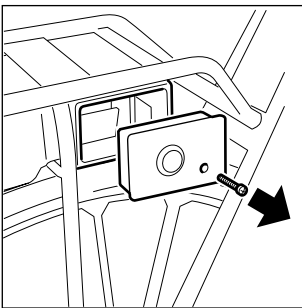
Het balhoofdstel is een fietslager dat ervoor zorgt, dat de voorvork in het frame vast zit en gelijkmatig kan ronddraaien. Controleer regelmatig of er geen speling op het balhoofdstel zit. Ga als volgt te werk:

- Knijp de voorrem in en probeer de snorfiets voorwaarts en achterwaarts te bewegen. Een grote speling op het balhoofdstel (A) zult u onmiddellijk merken.
- Merk u dat er speling op het balhoofdstel zit, laat uw Spartamet dan onmiddellijk controleren door uw Sparta-dealer.

Checking the fork headset

The fork headset attaches the front fork to the frame and allows it to rotate freely. Check the fork headset regularly for any play. Proceed as follows:

- Try to move the moped forwards and backwards with the brakes applied. Any play in the headset (A) is then immediately obvious.
- If you notice any play on the headset fitting, have your moped checked by your Sparta dealer immediately.

Accu opladen

De accu van de Spartamet E-start wordt ongeladen bij de snorfiets meegeleverd. U moet hem eerst 14 uur opladen met behulp van de bijgeleverde acculader. Die acculader is trouwens zo beveiligd, dat u de accu nooit te sterk kunt opladen.

Laad de accu op bij een temperatuur tussen 10 en 30 °C. Is de temperatuur lager, dan heeft de accu meer tijd nodig om op te laden.

Charging the battery

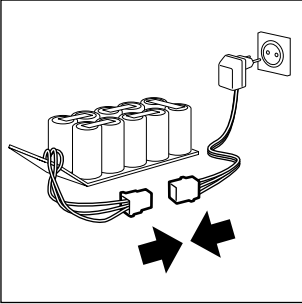
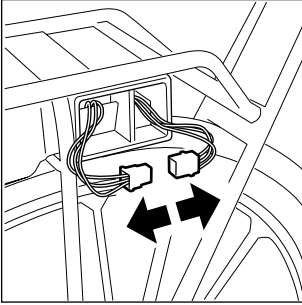
The battery is not charged when it is delivered with the Spartamet E-start. You need to charge it during 14 hours, using the battery charger included. The battery charger is protected so you can never overcharge the battery.

Charge the battery with an ambient temperature between 10 and 30 °C. If the temperature is lower than 10 °C, the battery will need more time to charge.

Laad de accu nooit op bij een omgevingstemperatuur van meer dan 30 °C of met een andere dan de bijgeleverde acculader. Anders zou u de accu kunnen beschadigen en zou elke aanspraak op garantie vervallen.

Never charge the battery when the ambient temperature exceeds 30 °C or never use a different battery charger than the one included with your Spartamet. If you do, you may damage the battery in which case the guarantee lapses.

Laad de accu als volgt met de acculader op:

- Draai het schroefje los en verwijder het deksel van de accudoos.
- Maak de stekerverbinding tussen de accu en het elektrische systeem van de Spartamet E-start los.
- Neem de accu bij de viltstrip vast en trek de accu uit de accudoos.

- Sluit de accu aan op de acculader. De stekkers moet u met de hand goed in elkaar kunnen duwen wanneer u ze correct aansluit. De stekker past maar op één manier.

Sluit de accu precies zoals beschreven op de acculader aan. Gebruik hierbij geen werktuigen. Een verkeerde aansluiting kan schade aan de accu tot gevolg hebben.

- Sluit de netstekker van de acculader aan op het lichtnet.
- Plaats de accu weer in de accudoos zodra hij opgeladen is, sluit hem correct aan en breng het deksel weer aan op de doos. Ga hierbij omgekeerd te werk zoals boven beschreven.

Voer geen wijzigingen uit aan het elektrische systeem en de bedrading van de Spartamet. Wijzigingen kunnen elektrische storingen tot gevolg hebben.

Proceed as follows to charge the battery with the battery charger:

- Loosen the screw and remove the lid of the battery box.
- Unplug the battery from the electrical system of the Spartamet E-start.
- Hold the battery by the strip and pull it out of the battery box.

- Connect the battery to the battery charger. You must be able to connect the plugs with your hands, when connected correctly. The plugs will only fit in one way.

Connect the battery as described on the battery charger. Do not use any tools. A bad connection may damage the battery.

- Plug the battery charger into the mains.
- When fully charged, replace the battery into the battery box, connect it and replace the lid. Proceed in the opposite way as described above.

Do not change the electrical system or the wiring of the Spartamet. Any modification may cause electrical disturbances.

Technische gegevens

Motor: Sachs-wielnaafmotor 301/A; 1 cilinder, Otto-tweetakt-motor

Cilinderinhoud: 30 cm³

Boring: 33 cm

Slag: 36 mm

Compressieverhouding: 7,5:1

Vermogen: 0,33 kW (0,45 pk) bij 400 omw./min.

Maximaal hellingspercentage: 12%

Ontsteking: elektronische, contact-loze magneetontsteking (onderhoudsvrij)

Ontstekingstijdstip: 1 ± 0,2 mm (17°) voor B.D.P.

Ruimte spoel - vliegwiel: 0,4 mm

Bougie: Bosch WR 10 FC; elektroden-afstand 0,5 mm

Carburateur: enkelvoudige carburateur met choke en membraan, BING-nr. 81/ 8/101 Ø 8 mm sproeier 42, respect. Sachs Ø 8 mm, sproeier 48

Luchtfilter:

papieren filter in aanzuiggeruisdempers

Koppeling:

centrifugaalkoppeling in krukaswang

Smering motor:

tweetakt mengsmering 1:100 tot 1:50

Cartersmering:

90 cm³ transmissie-olie (Shell Spirax 80/90)

Banden:

• Spartamet en Tandemet: voor 40-590; achter 42-590

Bandenspanning:

Spartamet voor 2,8 bar; achter 3,8 bar

Tandemet voor en achter 4 bar

Frame: Sparta

Eigen gewicht: 30 kg

Toelaatbare belasting: 100 kg

Tankinhoud: 2 liter

Reservevoorraad brandstof: ± 0,2 l

Gemiddeld brandstofverbruik: 1:65

Ketting: 1/2" x 1/8" = 98 rollen

Overbrenging: 38 - 16 t

Technical data

Engine: Sachs wheel hub engine 301/A; 1 cylinder, Otto two-stroke engine

Cylinder capacity: 30 cm³

Bore: 33 cm

Stroke: 36 mm

Compression ratio: 7,5:1

Performance: 0,33 kW (0,45 pk) at 400 rev./min.

Maximum percentage of inclination: 12%

Ignition: electronic, contact-free magnet ignition (maintenance-free)

Ignition time: 1 ± 0,2 mm (17°) for B.D.P.

Space coil and drive wheel: 0,4 mm

Sparking plug: Bosch WR 10 FC; gap between electrodes 0,5 mm

Carburettor: single carburettor with choke valve and throttle valve, BING no. 81/8/101 Ø 8 mm sprinkler 42, respect. Sachs Ø 8 mm, sprinkler 48

Air filter:

Paper filter in suction silencer

Clutch:

Centrifugal clutch in crank axle side

Engine lubrication:

two-stroke lubrication 1:100 to 1:50

Crankcase lubrication:

90 cm³ transmission oil (Shell Spirax 80/90)

Tyres:

• Spartamet and Tandemet: front 40-590; rear 42-590

Tyre pressure:

• Spartamet front 2,8 bar; rear 3,8 bar

• Tandemet front and rear 4 bar

Frame: Sparta

Weight: 30 kg

Acceptable load: 100 kg

Tank contents: 2 litre

Reserve fuel: ± 0,2 l

Average fuel consumption: 1:65

Chain: 1/2" x 1/8" = 98 links

Transmission: 38 - 16 t

Verlichting:

- dynamo 6 V - 3 W
- koplamp 6 V - 2,4 W en euro-goedgekeurd achterlicht

Trapstel: spieloos met vierkante passing en Sparta-kogellagersysteem

Remmen: terugtraprem en/of trommelremmen met kabelbediening

Plaats frame-nr.: op balhoofdbuisrechts

Plaats goedkeurnr.: op balhoofdbuis (links)

Plaats motornr.: op motor rechts achter

Lighting:

- generator 6 V - 3 W
- headlamp 6 V - 2,4 W and euro-recognised rear light

Bottom bracket: cotterless with square fit and Sparta ball-bearing system

Brakes: coaster brake and/or hub brakes with cable operation

Location of frame no.: on headset tube (right)

Location approval no.: on headset tube (left)

Location engine no.: on engine rear right